

Vatten – en vattendelare

En utforskande fallstudie om multisektoriellt samarbete rörande vattenförvaltning
i ljuset av den rådande utvecklingsdiskursen

Jeanna Isacson

Avdelningen för mänskliga rättigheter
Historiska institutionen
Kurskod: MRSK61
Termin: Höstterminen 2017
Handledare: Lena Halldenius
Omfång: 16245 ord

Abstract

This bachelor thesis aims to explore if multi-sectoral partnerships regarding water stewardship strengthens or weakens the view of the right to water, in the light of the current development discourse. Based on a single case study with embedded units the phenomenon, multi-sectoral partnerships regarding water stewardship, is explored in the given context of the case, which is the Kilimanjaro Water Stewardship Platform (KWSP). With the theoretical framework the study adopts, based on Sachs post-development theory and perspective regarding equality, resources and productivity, the study examines the power balance between the different sectors of KWSP. The study shows all actors and sectors have similar interest in water stewardship and view it in terms of an economic interest. This indicates an economic understanding of development in KWSP and helps to place the development discourse in the multi-sectoral partnerships. The study finds that if water stewardship is expanded in KWSP to include social development, it can envision water users who do not hold the same economic interests and enables social justice, decouple from the economic understanding of development. The study also explores how the right to water is demonstrated in KWSP and finds that since no sector in the multi-sectoral partnership has an explicit interest regarding the right to water, it reflects the solutions to water security, water problems and the design of the water stewardship. In the closing chapter of the thesis, the discussion address what place human rights should take in multi-sectoral partnerships regarding water stewardship. The discussion shows that multi-sectoral partnerships should include actors representing different interests to strengthen the view of the right to water and view it as both a prerequisite and an integral component of partnerships.

Keywords: Agenda 2030, Development, Human Rights, Multi-sectoral Partnerships, Post-development Theory, Tanzania, Water Stewardship

Denna uppsats har till syfte att i ljuset av utvecklingsdiskursen utforska om multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten. Utifrån en enstaka fallstudie med inbäddade enheter utforskas fenomenet multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning i den givna kontexten av fallet, vilket är partnerskapet Kilimanjaro Water Stewardship Platform (KWSP). Genom ett teoretiskt ramverk hämtat från Sachs post-developmentsteori och perspektiv på rättvisa, resurser och produktivitet undersöker studien hur maktbalansen råder mellan de olika sektorerna i KWSP. Analysen synliggör att samtliga aktörer och sektorer har liknande intressen rörande vattenförvaltning och betraktar det som en kommersiell angelägenhet. Detta tyder på en ekonomisk förståelse av utveckling i KWSP och hjälper placera utvecklingsdiskursens roll i samarbetet. Studien finner även att om vattenförvaltning vidgas i KWSP till att inbegripa social utveckling kan det synliggöra vattenanvändare, som inte hyser samma kommersiella intressen, vilket möjliggör för en mer social rättvisa, frikopplat från den ekonomiska förståelsen av utveckling. Studien utforskar dessutom hur rätten till vatten demonstreras i KWSP och finner att ingen sektor i samarbetet har ett uttryckligt intresse för rätten till vatten vilket reflekterar hur lösningarna på vattensäkerhet, vattenproblem och utformningen av vattenförvaltning ser ut. Slutligen diskuteras vilken plats mänskliga rättigheter bör ta i multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning. Diskussionen visar att multisektoriella samarbeten bör inkludera aktörer som representerar fler intressen för att stärka synen på rätten till vatten och betrakta det som både en förutsättning och en integrerad komponent för samarbeten.

Nyckelord: *Agenda 2030, Multisektoriellt samarbete, Mänskliga rättigheter, Post-developmentsteori, Tanzania, Utveckling, Vattenförvaltning*

Innehållsförteckning

Akronymer och förkortningar	x
1 Inledning	1
1.1 Problemformulering, syfte och frågeställningar	2
1.2 Primärmaterial.....	4
1.2.1 Kilimanjaro Water Stewardship Platform	4
1.3 Sekundärmaterial	5
1.3.1 Guidance for Companies on Respecting the Human Rights to Water and Sanitation: Bringing a Human Rights Lens to Corporate Water Stewardship	6
1.3.2 Tanzania Development Vision 2025	7
2 Bakgrund	8
2.1 Vatten	8
2.2 Tanzania	10
3 Tidigare forskning	12
3.1 Vattenförvaltning och vattenprojekt	12
3.2 Multisektoriellt samarbete.....	13
3.3 Utveckling och mänskliga rättigheter	15
4 Metod	18
4.1 Enstaka fallstudie med inbäddade enheter	18
4.2 Tillvägagångssätt.....	21
5 Teori	23
5.1 Nyckelområden	24
5.1.1 Jämlig rättvisa	24
5.1.2 Resurser och produktivitet.....	25
5.1.3 Aktörer – stater och företag och organisationer	27
6 Undersökning	30
6.1 Initiativtagande aktörer	30

6.2	Multisektoriella aktörer och samarbetspartners	34
6.3	Specifikt partnerskap.....	37
7	Analys.....	40
7.1	Hur råder maktbalansen mellan de olika sektorerna i KWSP utifrån post-developmenteorin?	40
7.2	Hur ser utvecklingsdiskursens roll ut i Kilimanjaro Water Stewardship?	44
7.3	Hur demonstreras rätten till vatten i Kilimanjaro Water Stewardship Platform?	48
8	Diskussion	53
8.1	Mänskliga rättigheter som kontrollfunktion eller tillägg i multisektoriella samarbeten? 53	
	Litteraturlista	Error! Bookmark not defined.

Akronymer och förkortningar

2030 WRG	2030 Water Resources Group
AWS	Alliance for Water Stewardship
BMZ	German Federal Ministry for Economic Development and Cooperation
CSR	Corporate Social Responsibility
DfID	UK Department for International Development
GIZ	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH
IFC	International Finance Corporation
IWaSP	International Water Stewardship Programme
IWRM	Integrated Water Resources Management
KWSP	Kilimanjaro Water Stewardship Platform
KWSC	Kilimanjaro Water Stewardship Campaign
MoWI	Ministry of Water and Irrigation
NGO	Icke-statlig organisation
NAWAPO	National Water Policy 2002
PBWB	Pangani Basin Water Board
SDG	The Sustainable Development Goals, FN:s globala mål och Agenda 2030
SUWAMA	Sustainable Water Management in Usa River
TAHA	Tanzania Horticulture Association
UNGC	FN:s Global Compact
UNGPs	FN:s Guiding Principles on Business and Human Rights
UWAMAKIJU	Upper Kikuletwa Water User Association
WANI	Water and Nature Initiative
WBG	Världsbanken
WSDP	Water Sector Development Programme

1 Inledning

Utveckling som ord är synonymt med förbättring, framsteg och en process som framstår som positiv. Kopplat till vissa delar av världen, nationer eller områden får dock ordet en helt annan innebörd. Innebär det att länder som inte är utvecklade är stagnerade? Ett ord med negativa associationer kopplat till avstanning och uppehåll. Det var efter USAs president Harry S. Trumans tal 1949 då han fastställde globala Syd som ”underdeveloped areas”¹ utvecklingsdiskursen och utveckling fick en ny och annan innebörd än tidigare. Denna utvecklingsdiskurs startade som en tävling mellan två politiska system (öst och väst) men kom snarare att bli en uppdelning mellan rika och fattiga (Nord och Syd). Mycket har förändrats sedan utvecklingsdiskursen uppkomst. Diskursen har själv utvecklats och vidgats till att innefatta utveckling för alla samt blivit globaliserad. Fokus har flyttats från nationer till att även beröra transnationella aktörer och globalisering kan förstås som utveckling utan gränser.² FN har, med förhoppningen att visa vägen för utvecklingsdiskursen, enligt egen utsaga gett plats åt en än mer ambitiös utvecklingsagenda i och med utfasningen av de åtta Milleniemalet som främst riktades till globala Syd. Milleniemalet ersattes 2015 av Agenda 2030 och ’The Sustainable Development Goals’ (SDG) och vände blad i utvecklingsdiskursen som nu kan förstås som global. Med betoning på 17 hållbara utvecklingsmål och 169 delmål försöker SDG både realisera alla människors lika rättigheter samtidigt som målen skall skydda miljön och gynna ekonomisk tillväxt för alla.³ För att uppnå dessa mål har aktörer antagit strategier, partnerskap samt kollaborationer och kan formuleras som multisektoriella samarbeten vilket innebär samarbeten över sektorer; privata, offentligt och civila sektorn. Dessa samarbeten kan alltså betraktas som en del av utvecklingsdiskursen.

¹ Truman, Harry S., Inaugural Address, 20 January 1949, *Documents on American Foreign Relations*, Connecticut: Princeton University Press.

² Sachs, Wolfgang (red.), *The development dictionary: a guide to knowledge as power*, Zed, London, 1992, s. vii.

³ Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, UNGA Res. 70/1, 21 oktober 2015, s. 14.

Något som är nödvändigt för alla sektorer men som medför olika intressen och konflikter är färskvatten. Detta ”problemet” är möjligt att lösa genom multisektoriella samarbeten gällande vattenförvaltning men ett problem har sällan en lösning för allas intresse. Medverkan i multisektoriella samarbeten kan förefalla självklar vid första anblick men vad om det egna intresset ”förlorar”? Finns det en jämn, fördelad makt och styrka bland aktörerna med olika intresse för en jämbördig match? Att vatten enligt en normativ uppfattning om mänskliga rättigheter även skall innebära ”availability; quality; acceptability; accessibility; affordability”⁴ kan eventuellt försvåra situationen för vissa av aktörernas intresse. När utvecklingsdiskursen, mänskliga rättigheter och multisektoriella samarbeten samt aktörernas intressen alla övervägs medför det både kortsiktiga och långsiktiga följder för samtliga aktörer och sektorer. Dessutom har kvalitén på vatten minst lika stor innebörd som tillgången till vatten men vems är egentligen rätten till vatten och vad tar den rätten för uttryck i multisektoriella samarbeten?

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställningar

Vatten finns egentligen över allt men det kan orsaka ”problem” då alla är beroende av färskvatten som endast utgör en liten del av allt vatten tillgängligt för att bistå allt och alla vars liv hänger på det. Efterfrågan på vatten beräknas mellan år 2000 och 2050 att öka med 55% och kommer främst från tillverkning(+400%), elektricitet (+140%) och hushållsbruk (+130%).⁵ Exploatering av vatten riskerar att hota rätten till det medan alla har olika visioner och strategier för att säkerställa sin egen åtkomst. Vatten är därmed relevant för hållbarhet, utveckling och tillväxt vilket är aspekter som bör tas i beaktning när rätten till vatten uppmärksammas. Dessa aspekter bör synliggöras för att förstå vem som egentligen innehar rätten till vatten och om det påverkas av hållbarhet, utveckling och tillväxt. Relationen mellan mänskliga rättigheter och utvecklingsdiskursen har tidigare varit ojämn och visat tecken på bristande rättighetspråk vilket Agenda 2030 möj-

⁴ UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights (CESCR), *General Comment No.15: The right to water (Arts. 11 and 12 of the Covenant)*, UN Doc, E/C.12/2002/11, 20 januari 2003.

⁵ Leflaive, Xavier, Water Outlook to 2050: The OECD calls for early and strategic action, *Global Water Forum*, 21 maj 2012 [<http://www.globalwaterforum.org/2012/05/21/water-outlook-to-2050-the-oecd-calls-for-early-and-strategic-action/>].

ligtvis kompensera och ser ”A world where we reaffirm our commitments regarding the human right to safe drinking water”⁶. Därutöver uppmärksammar SDG att alla sektorer är inräknade för att uppfylla målen, varav ett innehåller vattenförvaltning.⁷ Vatten är en universell rättighet men ojämlik maktfördelning, kapacitet, intresse och användningsområde mellan sektorerna riskerar att påverka rätten till vatten. Gemensam vattenförvaltning kan eventuellt möjliggöra för flera aktörers chans att hävda sina intressen. Vad är det som avgör vem eller vilka som får tillgång till vatten och hur stor påverkan har olika sektorer på processen? För att synliggöra detta är syftet med denna studie att i ljuset av utvecklingsdiskursen utforska om multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten.

Därför tar jag avstamp i ett internationellt vattensäkerhetsprogram och det multisektoriella samarbetet rörande vattenförvaltning ’Kilimanjaro Water Stewardship Platform (KWSP)’ som pågår i Tanzania och tillämpar teoretiska perspektiv utifrån post-developmenteorin.⁸ Användningen av den engelska terminologi “post-development” framför en svensk översättning, som pekar på kritik gentemot utvecklingsdiskursen, bedöms vilseleda begreppets innebörd och därför fortsätter jag artikulera teorin på engelska. Med vattenförvaltning utgår jag från definitionen som inbegriper vattenanvändning som är lika delar socialt rättvist, ekologiskt hållbart och ekonomiskt gynnsamt vilket kan antas av alla sektorer för att adressera världens vattenutmaningar.⁹

Utifrån syftet är därför följande frågeställningar av relevans för studien:

- Hur råder maktbalansen mellan de olika sektorerna i Kilimanjaro Water Stewardship Platform utifrån post-developmenteorin?
- Hur ser utvecklingsdiskursens roll ut i Kilimanjaro Water Stewardship Platform?
- Hur demonstreras rätten till vatten i Kilimanjaro Water Stewardship Platform?

Först utforskas partnerskapet, som betraktas som fallet, för att sedan analysera bitarna i fenomenet, vilket är multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning, utifrån det teoretiska perspektivet och studien placeras även i ett större forskningsläge. Därefter

⁶ the 2030 Agenda for Sustainable Development, UNGA Res. 70/1, s. 3

⁷ *ibid.*, s 19.

⁸ Teorin post-development redogörs för i kapitel 5.

⁹ The CEO Water Mandate, Water Stewardship in 60 Seconds, *The CEO Water Mandate*, <<https://ceowatermandate.org/why-stewardship/water-stewardship-in-60-seconds/>>.

följer en bredare diskussion frikopplat från det teoretiska ramverket och jag återknyter till studiens tredje frågeställning genom att diskutera mänskliga rättigheters plats i multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning. Är rätten till vatten och vattenrättigheter något som styr samarbeten; tillkommer det först på slutet eller inte alls? Med detta menar jag att diskutera huruvida mänskliga rättigheter betraktas som en kontrollfunktion och självklart komplement eller om det är ett tillägg och eventuellt ett resultat av det multisektoriella samarbetet rörande vattenförvaltning.

1.2 Primärmaterial

I detta avsnitt beskrivs studiens valda primärmaterial. Det är inhämtat elektroniskt från nyckelaktörer i KWSP. Innehållet består av den individuella projektplanen, dess utformning, programsummering rörande vision och mål samt deras ”service” för multisektoriellt samarbete genom stärkning av den offentliga-och civila sektorn samt mobilisering av den privata sektorn.¹⁰

1.2.1 Kilimanjaro Water Stewardship Platform

Partnerskapet KWSP är ett multisektoriellt samarbete, som utgår från flodområdet Pangani i nordöstra Tanzania, med ett antal nyckelaktörer som initierades av 2030 Water Resources Group (2030 WRG). KWSP är ett samarbete mellan International Water Stewardship Programme (IWaSP) och 2030 WRG vilket innebär att IWaSP driver pilotpartnerskapet med de berörda aktörerna på multi-nivå medan 2030 WRG fokuserar på koordinationen och utbytet mellan berörda aktörer i Tanzania.

Plattformens roll utifrån IWaSP beskrivs som ett internationellt vattensäkerhetsprogram med syfte att kombinera och främja kunskap mellan den offentliga, privata och civila sektorn genom att skapa nya multisektoriella samarbeten. Plattformens vision och mål är att ”provide powerful solutions for water security, while [...] inspire joint action”.¹¹ Partnerskapet KWSP är planerat mellan år 2016 och 2018 och samar-

¹⁰ IWaSP, What We Do, *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do>>.

¹¹ IWaSP, Who We Are, *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/who-we-are>>.

betets tematiska områden är standarden på vattenförvaltning, effektiviserad vattenanvändning, avrinningshantering och styrning. Utifrån KWSP har det specifika samarbetet 'Sustainable Water Management in Usa River (SUWAMA)',¹² etablerats vilket jag använder för att utforska och analysera huvudsamarbetet närmre.

I enlighet med fallstudiemetoden¹³ undersöks materialets olika enheter vilket sedermera utgör helheten av fallet. Det studerade fallet är således det verkliga samarbetet KWSP i Tanzania och de valda enheterna som undersöks fyller funktionen att fokusera djupgående på ett kontextbundet fenomen för att sedan förstå det i en större relation till liknande fall. Studien avgränsas alltså till att endast undersöka och analysera material som har anknytning till KWSP som kontextbundet fall. Fenomenet som utforskas är som tidigare åskådliggjorts multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning. Studien tar därmed avstamp i KWSP som multisektoriellt samarbete, illustrerar och undersöker nyckelaktörernas medverkan samt använder deras visioner, mål och strategier för att utforska frågeställningarna och uppfylla studiens syfte.

1.3 Sekundärmaterial

Sekundärmaterialiet används för att i ljuset av utvecklingsdiskursen bidra till förståelsen om multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten. Valet av sekundärmaterial innehåller en guide för företag att respektera mänskliga rättigheter i anknytning till rätten till vatten och sanitet samt Tanzanias långsiktiga utvecklingsvision för år 2025.

¹² 2030 WRG, Water for Growth, People and Environment, *2030 WRG*, augusti 2017, <https://www.2030wrg.org/wp-content/uploads/2017/11/WRG_Tanzania-Fact-Sheet_08_22.pdf>.

¹³ Metoden fallstudie redogörs för i kapitel 4.

1.3.1 Guidance for Companies on Respecting the Human Rights to Water and Sanitation: Bringing a Human Rights Lens to Corporate Water Stewardship

The CEO Water Mandate, etablerat av FN:s Global Compact (UNGC), har som syfte att mobilisera ledande företag för att förbättra vattenförvaltning, sanitet och FN:s globala mål för hållbar utveckling. I januari 2015 lanserades en rapportering och guidande testversion, vilket formuleras som ”betaversion”, för att tillhandahålla företag med praktiska åtgärder för att applicera ett människorättsligt perspektiv i deras verksamhet i relation till vattenförvaltning.¹⁴ Detta människorättsliga perspektiv har sin grund i FN:s ”Guiding Principles on Business and Human Rights” (UNGPs) vars syfte är att bistå med ramverk för företag att ”respect, protect and remedy”¹⁵ mänskliga rättigheter. Då studien inte undersöker hur ansvarsfördelningen mellan stater och företag ser ut för uppfyllandet av mänskliga rättigheter utforskas inte dessa principer vidare utan principerna uppmärksammas endast i relation till sekundärmaterial som används för att uppnå arbetets syfte. Avsändarna till rapporten har som mål att hjälpa företag att implementera skyldigheten att skydda rätten till vatten och sanitet i deras existerande policyer, program och processer rörande vattenförvaltning. Därtill önskar rapporten att bidra och komplettera relaterande ansträngningar för att klargöra andra aktörers ansvar och skyldigheter, med speciellt intresse gentemot den offentliga och privata sektorn som tillhandahåller vattenservice, för att säkerställa den mänskliga rättigheten till vatten och sanitet. Utifrån arbetets syfte att i ljuset av utvecklingsdiskursen förstå om multisektorsarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten är det relevant att ta fasta på handbokens fokus att hjälpa den privata sektorn, samt andra berörda aktörer, att främst respektera, men även stödja, rätten till vatten och sanitet.

Med ett människorättsligt perspektiv på vattenförvaltning menar handboken att företag bör fokusera på vattenrisker gentemot individer före vattenrisker gentemot företagets verksamhet. Ett flertal faktorer tillhandahålls för företag att respektera

¹⁴ Pacific Institute, Shift, & United Nations Global Compact, Guidance for Companies on Respecting the Human Rights to Water and Sanitation: Bringing a Human Rights Lens to Corporate Water Stewardship, januari 2015, s. 11.

¹⁵ Office of the High Commissioner for Human Rights, Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations ‘Protect, Respect and Remedy’ Framework, HR/PUB/11/04, 2011.

rätten till vatten och sanitet i dess verksamhet. Dessa inkluderar vikten av att utveckla förpliktigande policyer och inkluderar skyldigheten att respektera rätten till vatten och sanitet. Följaktligen bör företag engagera interna kollegor, berörda intressenter och kommunicera åtagandet internt och externt. På grund av arbetets omfattning avgränsas sekundärmaterialet till att endast utforska rätten till vatten i arbetets analytiska del. Därför utesluts rätten till sanitet för att uppfylla arbetets syfte.

1.3.2 Tanzania Development Vision 2025

Tanzania development vision 2025 är en nationell vision som fokuserar på ekonomisk och social utveckling fram till år 2025 med målet att ”awaken, co-ordinate and direct the people's efforts, minds and our national resources towards those core sectors that will enable us attain our development goals and withstand the expected intensive economic competition ahead of us”.¹⁶ Dokumentet skrevs 1999 av planeringskommissionen för att uppmana till aktivt konkurrerande deltagande under 2000-talets utveckling. När policydokumentet skapades är viktigt att uppmärksamma för att förstå hur utveckling har tolkats och vad som inbegrips i definitionen av utveckling. Dessutom är det relevant att förhålla studien till en långsiktig och bred utvecklingsplan. Visionen kan därmed ge stöd för vissa idéer och ideal som framträder i primärmaterialet och kan nyanseras genom post-developmenteteorin för att uppnå arbetets syfte.

Tanzania development vision 2025 tar upp sex tematiska områden och de delar som är av störst intresse för arbetet berör den nationella utvecklingsvisionen som koncept och omfattning samt de tre främsta målen med visionen vilka innefattar målen att uppnå ett värdigt och bra liv för alla; bra rättsstatsprincip och styrning; och bygga en stark och stadig ekonomi som effektivt kan tåla global konkurrens. Dessa mål bygger dock inte bara på ekonomiska dimensioner utan innefattar även sociala frågor.¹⁷ Det är även betydande att uppmärksamma delar i visionen som rör ekonomisk och social utveckling, globalisering, mänskliga rättigheter och i synnerhet rätten till vatten.

¹⁶ Planning Commission, *Development Vision 2025 for Tanzania*, United Republic of Tanzania, Dar es Salaam, 1999.

¹⁷ *ibid.*, s. 3-4.

2 Bakgrund

Den kontextuella bakgrunden som omsluter fallet presenteras i detta avsnitt. Kapitlet innehåller en kortfattad redogörelse om rätten till vatten och en koncentrerad beskrivning av vattenförvaltning i Tanzania för att möjliggöra förståelsen om multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten i ljuset av utvecklingsdiskursen. Denna information tillhandahålls för att sätta det multisektoriella samarbetet i perspektiv till den rådande utvecklingsdiskursen, däribland FN:s globala mål och Agenda 2030, samt bidra till att reda ut maktbalansen mellan sektorerna och utforska rätten i vatten i fallstudien.

2.1 Vatten

Vatten-och sanitetssektorn har undergått omvälvande förändringar sedan 1990-talet. Erkännandet av vatten som en ekonomisk handelsvara och noterandet av vikten av människors rätt till rent vatten och sanitet till en prisvärd kostnad angavs på ”the International Conference on Water and the Environment”.¹⁸ Samma år, på FN-konferensen om miljö och utveckling i Rio, uppmärksammades integrerad hantering av vattenresurser, Integrated Water Resources Management (IWRM), vilket kom att påverka internationell vattenförvaltning.¹⁹ Det angavs att det övergripande målet var att tillfredsställa färskvattenbehovet för alla länders hållbara utveckling.²⁰ I Global Water Partnership anges IWRM som en process vilken kan assistera länder i deras vattenarbete på ett kosteffektivt och hållbart tillvägagångssätt.²¹ Global Water Partnership visar på balansen

¹⁸ International Conference on Water and the Environment, *The Dublin Statement on Water and Sustainable Development*, Dublin, Irland, juni 1992.

¹⁹ United Nations Conference on Environment & Development, *Agenda 21*, Rio de Janeiro, Brazil, juni 1992.

²⁰ Ibid., s. 197, objektivet 18.7.

²¹ TAC, ”Integrated water resource management”, *Global Water Partnership*, nr 4, Stockholm, Sverige, 2000 s. 6.

mellan hållbarhet utifrån en miljöaspekt, social rättvisa och ekonomisk effektivitet för att koordinera utvecklingen och hanteringen av vatten.²²

Vatten som rättighet var länge erkänd och ingick förvisso i ett flertal FN dokument, exempelvis antog kommittén för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter den allmänna kommentaren nr 15 som synliggör den mänskliga rättigheten till vatten som nödvändig för ett drägligt och värdigt liv.²³ Dessutom uppmärksammades rätten till vatten i Millenniemålen genom att halvera andelen människor som inte har tillgång till rent dricksvatten.²⁴ Rätten till vatten som egen resolution erkändes först den 28 juli 2010 i resolution 64/292.²⁵ Rätten till vatten har utvecklats i dessa dokument vilket visar på olika dimensionerna av vattenrättigheter och inbegriper dessutom ett antal kriterier som kan användas för att specificera innehållet i rättigheten. Den allmänna kommentar nr 15 är dock viktig att framhålla eftersom den pekar på uppfyllandet av rätten till vatten genom ”availability; quality; acceptability; accessibility; affordability”.²⁶

De globala målen för hållbar utveckling bör även uppmärksammas. De ersatte Millenniemålen och antogs av FN:s medlemsländer 2015 i samband med Agenda 2030 för att uppnå social, ekonomisk och miljömässig hållbar utveckling.²⁷ ”Mål 6” är i synnerhet relevant att belysa eftersom det inbegriper att säkerställa tillgång till och hållbar vatten- och sanitetsförvaltning för alla. Delmål 6.1 omfattar allmän och rättvis tillgång samt ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla, delmål 6.5 yrkar på att senast 2030 genomföra IWRM av vattenresurser på alla nivåer och delmål 6.a anhåller om utökad internationellt samarbete och stöd för kapacitetsuppbyggnad till utvecklingsländer inom vatten och sanitetsrelaterade verksamheter.²⁸

²² TAC, op. cit., s 31.

²³ CESCR, *General Comment No.15*, UN Doc, E/C.12/2002/11.

²⁴ United Nations Millennium Declaration, UNGA Res. 55/2, 18 september 2000.

²⁵ The human right to water and sanitation, UNGA Res. A/64/292, 28 juli 2010.

²⁶ CESCR, *General Comment No.15*, UN Doc, E/C.12/2002/11.

²⁷ the 2030 Agenda for Sustainable Development, UNGA Res. 70/1.

²⁸ the 2030 Agenda for Sustainable Development, UNGA Res. 70/1, Mål 6.

2.2 Tanzania

Tanzania har relativt god tillgång till färskvattenresurser och år 2002 antog landet en betydelsefull och reviderande National Water Policy (NAWPO 2002) med syfte att öka fokus på social utveckling, fattigdom och ekonomisk tillväxt.²⁹ För att uppnå detta ansågs det att faciliteterna skall vara ägda och hanterade av lokala nyckelaktörer med ett multisektoriellt mål, som både är geografiskt nära och ansvariga för konsumenterna, för att uppnå hållbarhet och vattentillgång.³⁰ Policyn yrkar på ett IWRM förhållningssätt i Tanzania som innebär rättvis, hållbar användning och hantering av vattenresurserna för socioekonomisk utveckling och underhåll av miljön.³¹ Det tilläggs att ”ett minimumkrav på vatten är garanterat till alla individer för att upprätthålla människors hälsa och tillräckligt med vatten är garanterat för att återställa och upprätthålla ekosystemets hälsa, tjänster och funktioner”.³²

I Tanzanias ”Water Sector Development Programme (2005 – 2025)”(WSDP) är hanteringen av vattenresurser av särskilt intresse och innehåller utvecklandet av en sund vattenhantering och utveckling för Tanzanias nio vattenområden, där flodområdet Pangani inräknas, för att optimera utnyttjandet av vattenresurserna på ett hållbart sätt för de olika vattenanvändningarna. Sedan början av 1990-talet har vattenanvändare med olika intressen varit aktiva i Panganiområdet vilket har påverkat interna aktörer i området, landet i helhet och internationella donatorer, däribland Tyskland och Storbritannien, som varit involverade i försök till vattenförvaltning av Kilimajaro och speglat både politiska och ekonomiska mål.³³ Vidare åsyftar policyn i WSDP på främjandet av god förvaltning av vattenresurserna genom att stärka och uppmuntra vattenanvändarnas deltagande och transparens i beslutsfattandeprocesser samt delegera ägandeskap till användarnivå och bevilja säkra vattenrättigheter och skyldigheter till

²⁹ Ministry of Water and Irrigation, *Water Sector Development Programme 2006-2025*, United Republic of Tanzania, Dar es Salaam, 2006, s. vii.

³⁰ *ibid.*, s. vii.

³¹ Ministry of Water and Livestock Development, *National Water Policy 2002*, United Republic of Tanzania, Dar es Salaam, 2002, s. 14.

³² *Ibid.*, s. 13.

³³ Lein, Haakon, “Managing the water of Kilimanjaro: Irrigation, peasants, and hydropower development”, *Geo Journal*, vol. 61, 2004, s. 161.

vattenanvändare, civilsamhällen och lokala myndigheter samt ”water boards”.³⁴ Efter en undersökning från Pangani-flodområdet var slutsatsen att utmaningarna för god vattenförvaltning innefattar ineffektivitet då det råder en skev tilldelning och bevattningsfördelning.³⁵ Oregelbundenhet av vattenflödet uppvisades även vilket är konsekvenser av olaglig vattenabstraktion från främst västerländska företag som bevattnar, främst hortikulturella, grödor.³⁶

WSDP menar att IWRM är nödvändigt för att säkerställa att vatten inte blir ett hinder för den nationella utvecklingen. Modellen vänder sig till multisektoriellt deltagande och yrkar på vatten som en otillräcklig resurs samt verkar som en koppling mellan mark-och vattenanvändning samtidigt som vatten spelar en väsentlig roll i ekosystemet så väl som den nationella ekonomin.³⁷ Följaktligen delger en statusrapport från 2016 att styrelserna för landets flodområden skall få kapacitetsbyggande stöd för institutioner rörande vattenförvaltning när det gäller planering och hantering av vattenresurser samt utvecklingsinvesteringar.³⁸

Det finns en rad multisektoriella samarbetsprojekt rörande hantering av vattenresurser och vattenförvaltning utöver KWSP. Ett av dessa är *Pangani River Basin Management Project* vilket är koordinerat av Tanzanias regering och ”Water and Nature Initiative” (WANI).³⁹ Denna plattform har till syfte att skapa dialog och uppmuntra till samarbete för ett gemensamt mål rörande IWRM. Studien gör dock ingen djupare redogörelse för detta projekt men samarbetet är av värde att uppmärksamma för att synliggöra att fler vattendiskursen rörande vattenförvaltning förs i området.

³⁴ Ministry of Water and Irrigation, *Water Sector Development Programme 2006-2025*, s. ix.

³⁵ Lalika, Makarius C.S. & Meire, Patrick & Ngaga, Yonika M., “Exploring watershed conservation and water governance along Pangani River Basin, Tanzania,” *Land Use Policy*, vol. 48, 2015, s. 358.

³⁶ *ibid.*, s. 359.

³⁷ Ministry of Water and Irrigation, *Water Sector Development Programme 2006-2025*, s. vii.

³⁸ Ministry of Water and Irrigation, *Water Sector Status Report 2016*, s. 21.

³⁹ IUCN Water Programme; Barchiesi, Stefano & Welling, Rebecca & Cartin, Megan & Cross, Katharine, *Pangani River Basin, Tanzania: Building Consensus on Water Allocation and Climate Change Adaptation*, Demonstration Case Study no. 2, 2011, s. 1.

3 Tidigare forskning

För att i ljuset av utvecklingsdiskursen förstå om multisektoriella samarbeten, rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten krävs det en presentation av tidigare forskning som visar på frågans komplexitet. Stor del av forskningen har tidigare fokuserat och problematiserat privatiseringen av vatten och pekat på dess negativa inverkan på mänskliga rättigheter. Andra har lyft hur samarbete över sektorer kan gynna samtliga inblandade aktörer och utvecklandet av vattenhantering. Nedan följer därför tre avsnitt som belyser studiens breda omfattning och som hjälper kontextualisera fallstudien. Forskningen som presenteras nedan används sedan i studiens analys för att hjälpa synliggöra mina forskningsfrågor.

3.1 Vattenförvaltning och vattenprojekt

Företags roll gällande hållbar vattenanvändning har uppmärksammats av Lambooy gällande hur och vilken roll ledande företag i vattenintensiva industrier förväntas ta över dess inverkan på världens vattenresurser.⁴⁰ Detta ansvarstagande rörande vattenförvaltning undersöktes utifrån uppfattningen om Corporate Social Responsibility (CSR), vilken praxis som är bäst lämpad och till vilken utsträckning företag bedöms ha ansvar över vattenförvaltning. Lambooy diskuterar svårigheten i gränsdragningar mellan offentligt och privat ansvar och att majoriteten av företag fortfarande har bristfällig vattenhantering.⁴¹ Undersökningen visar att företagen generellt uttrycker ett engagemang för hållbar utveckling och beskrivs av vissa som en företagsstrategi. Bara sju av tjugo företag har dock konkreta mål för att minska användningen eller utsläppet av vatten.⁴² Lambooy fastställer att företag har ett visst ansvar över dess vattenanvändning och re-

⁴⁰ Lambooy, Tineke, "Corporate social responsibility: sustainable water use", *Journal of Cleaner Production*, nr 19, 2011 s. 853.

⁴¹ *ibid.*

⁴² *ibid.*, s. 860.

surser, speciellt när det påverkar allmänhetens tillgång till vatten i områden med bristande resurser och/ eller när företaget är verksamt i ett land med svag regering.⁴³ Även Jones et. al ställer sig frågan om företags vattenförvaltning och då i ljuset av företags hållbarhetsstrategier.⁴⁴ Deras resultat visar att företags engagemang i dessa frågor drivs av imperativ kopplat till CSR, precis som Lambooy demonstrerat, snarare än företags hänsyn till miljön och dess livsstödssystem. Dessutom diskuterar Jones et. al hur företags vattenförvaltningsstrategier utgår från redan existerande affärsplaner. De finner att teknologiska förbättringar fokuserar på användningen och effektiviseringen av vatten snarare än omfördelning av vattenresurser och förhindrandet av vattenbrist om det innebär utmaningar eller revidering av redan existerande företagsstrategier.⁴⁵

Bedömning och monitorering av hållbar utveckling är en viktig besluts-mekanism för internationella organisationer. Därför genomfördes en studie för att undersöka huruvida 170 identifierade indikatorer för IWRM som uppfyller de fyra hållbarhetskategorierna.⁴⁶ Studien visar att 26 nyckelindikatorer för vattenanvändning och förvaltning uppfyller majoriteten av hållbarhetskategorierna men 86 procent av dem uppfyller det inte utifrån det holistiska och multidimensionella perspektivet av hållbarhet.⁴⁷ Genom identifikation av indikatorer för vattenresursförvaltning önskar forskarna belysa nuvarande vattenförvaltning och utmaningar för att föra arbetet framåt för att nå en hållbar vattenanvändning och hantering av detta.⁴⁸

3.2 Multisektoriellt samarbete

Beslut rörande vatten påverkar alla sektorer och alla ekonomier menar författarna till ”Integrative negotiation model to support water resources management” som hävdar att först när multipla perspektiv tas i beaktning kan hållbar vattenanvändning och förvalt-

⁴³ Lambooy, op. cit., s. 863.

⁴⁴ Jones, Peter & Hillier, David & Comfort, Daphne, “Corporate water stewardship”, *Journal of Environmental Studies and Sciences*, vol. 5, nr, 3, 2015, s. 272.

⁴⁵ *ibid.*, s. 275.

⁴⁶ Pires, A. & Morato, J. & Peixoto, H. & Botero, V & Zuluaga, L & Figueroa, A., “Sustainability Assessment of indicators for integrated water resources management”, *Science of the Total Environment*, vol. 578, 2017, s. 140.

⁴⁷ *ibid.*, s. 143.

⁴⁸ *ibid.*, s. 145.

ning bibehållas.⁴⁹ De presenterar en interaktiv förhandlingsmodell för att bistå kommittéer när de handskas med konflikter gällande vattenföroreningar bland multisektoriella aktörer. Modellen tar samtliga aktörers intressen i beaktning och visar vikten av att representera olika sektors problem; före, under och efter konflikthanteringen.⁵⁰ Studien är således intressant att uppmärksamma i ljuset av KWSP för att förstå hur multisektoriella samarbeten kan hantera interna intressekonflikter gällande vattenförvaltning genom förståelse och kommunikation.

Likt författarna till ovanstående studie syftar Daniell et. al till att förklara och förstå bakomliggande oenigheter som uppstår i multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning för att stödja eller hindra vissa innovationer.⁵¹ Processer och hinder för innovationerna studeras genom tre fallstudier och Daniell et. al fastställer att det inte rör sig om val utan det är konkurrerande innovationer som strävar efter implementering.⁵² Följaktligen finner författarna att ju mer decentraliserande, integrerande och delaktiga innovationerna för vattenförvaltning som går under hållbarhet-och vattensäkerhets-agendan är, desto mer strider de med att framgångsrikt föra fram sin implementering i multisektoriella vattenförvaltningssamarbeten, speciellt när de visar konkurrens och utmanar redan existerande vattenförvaltningssystem.⁵³ De noterar även vikten av att observera aktörernas tidigare historia och underliggande värderingar för att urskilja eventuell partiskhet som kan påverka innovationen av nya förvaltningssystem.⁵⁴

Aktörers värderingar utvecklas av Schulz et. al som strävar efter att nyansera vattenstyrningen och hur relationen påverkas av psykologiska, ekonomiska, filosofiska eller geografiska värderingar. Idealvärdena för vattenstyrning innefattar transparens, delaktighet och hållbarhet vilka är värden tagna från ett normativt synsätt på vattenstyrning.⁵⁵ Schulz et. al hävdar att vattenstyrning som ett normativt koncept är baserat på idén att alla relevanta aktörer skall delta i processen och hanteringen av vattenförvaltning. De menar avslutningsvis att om alla aktörers värderingar identifieras och jäm-

⁴⁹ Medeiros, Daysan F.K. Leal & Urtiga, Marcella Maia, Morais Danielle Costa , “Integrative negotiation model to support water resources management”, *Journal of Cleaner Production*, vol. 150, 2017, s. 148-163.

⁵⁰ *ibid.*, s. 151.

⁵¹ Daniell, Katherine A. & Coombes, Peter J., White, Ian, “Politics of innovation in multi-level water governance systems”, *Journal of Hydrology*, vol. 519, del. C, 2014, s. 2415–2435

⁵² *ibid.*, s. 2432.

⁵³ *ibid.*

⁵⁴ *ibid.*

⁵⁵ Schulz, Christopher & Martin-Ortega, Julia & Glenk, Klaus & Ioris, Antonio A.R., “The Value Base of Water Governance: A Multi-Disciplinary Perspective”, *Ecological Economics*, vol. 131, 2017, s. 242.

förs med de värderingar som faktiskt är tillskrivna vattenhanteringen kan det tydliggöra huruvida aktörernas beslut gällande vattenförvaltning är partiska intressen eller aktörernas sanna värderingar.⁵⁶ Detta är relevant att uppmärksamma med tanke på hur maktbalansen ser ut i IWaSP och 2030 WRG multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning.

3.3 Utveckling och mänskliga rättigheter

I artikeln ”The Human Rights-Based Approach to Development - The Right to Water”⁵⁷ undersöker Filmer-Wilson ett människorättsligt perspektiv på utveckling och använder rätten till vatten som exempel för att integrera människorättsliga principer i utvecklingsprocessen. Med uppfyllandet av mänskliga rättigheter som ett utvecklingsmål belyser även Filmer-Wilson världens roll i utvecklingsdiskursen och synliggör dem som återfinns i ett rättighetsbaserat perspektiv på utveckling; ”empowerment”, ”accountability”, ”participation”, ”an integrated approach to achieve development goals” och ”protecting and promoting economic, social and cultural rights”.⁵⁸ Filmer-Wilson fastställer att främst staten är ansvarig för att tillhandahålla den grundläggande rättigheten till vatten och det är av vikt att fortsätta artikulera vatten som en rättighet när olika aktörer tävlar om samma resurser.⁵⁹ Dessutom betonar Filmer-Wilson att starkt engagemang och deltagande från civilsamhället är betydelsefullt för utvecklingsprogram, samt gör dem långsiktigt hållbara, och för att åstadkomma detta krävs det att civilsamhället får stöd i att hävda sina rättigheter.⁶⁰

Stater har betraktat och mätt utveckling i ekonomisk produktion vilket Mignaqui synliggör i ”Sustainable Development as a Goal: Social, Environmental and Economic Dimensions”.⁶¹ Utifrån ett antal indikatorer undersöks vilka stater som är hållbart utvecklade utifrån dimensionerna för utveckling i ljuset av alla människors

⁵⁶ Schulz et. al., op. cit., s. 248.

⁵⁷ Filmer-Wilson, Emilie, ”The Human Rights-Based Approach to Development: The Right to Water”, *Netherlands Quarterly of Human Rights*, vol. 23, nr. 2, 2005, s. 213-241.

⁵⁸ *ibid.*, s. 217- 219.

⁵⁹ *ibid.*, s. 230.

⁶⁰ *ibid.*, s. 233, 234.

⁶¹ Mignaqui, Vera, ”Sustainable Development as a Goal; Social, Environmental and Economic Dimensions”, *International Journal of Social Quality*, vol. 4, nr. 1, 2014, s. 57-77.

grundläggande rättigheter och ekonomisk utveckling inom ekologiska gränser. Dessvärre visar inga stater på hållbar utveckling i alla kriterier och Migniqui menar att därför bör inga länder få kallas utvecklade om utveckling innebär hållbar utveckling.⁶² I ”Inclusive sustainable development: a human rights perspective” frågar sig Arts hur idéer om mänskliga rättigheter och normer bidrar till uppkomsten av inkluderande utveckling genom att fokusera på Millenniemålen, Agenda 2030 och ”human rights based approached” på utveckling och miljöfrågor.⁶³ Arts menar att vare sig mänskliga rättigheter betraktas som en integrerad komponent, en förutsättning eller ett slutresultat av utveckling, är diskursen om mänskliga rättigheters en beståndsdel som måste tas i beaktning när utvecklingsfrågor berörs.⁶⁴ Arts uppmärksammar spänningen som finns mellan utveckling, mänskliga rättigheter och miljön genom både lagstiftningar och de olika värdena som tillskrivs dem men visar att i Agenda 2030 som annars ”totally neglects human rights dimensions” inkorporeras både mänskliga rättigheter och miljön i ”Mål 6.1” för att uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten till alla.⁶⁵

Även Knox undersöker FN:s globala mål och menar att de är värdefulla men saknar ett effektivt ”språk” som kan främja både mänskliga rättigheter och miljöskydd. Knox undersöker hållbar utveckling i förhållande till mänskliga rättigheter och skydd av miljön genom att kritisera ett urval av FN:s globala mål som berör hållbar utveckling utifrån mänskliga rättigheter och miljöskydd.⁶⁶ Värt att notera för min studie är att jag, precis som Knox och Arts, finner att delmålen under ”Mål 6” berör och riktar sig till både miljövard och mänskliga rättigheter. Knox finner emellertid att de är ”worthwhile targets” men att de skulle vara mer användbara om de stärktes med mer specifika indikatorer.⁶⁷ Även ”Mål 8” nyanseras som behandlar ekonomisk tillväxt. Att bortkoppla den ekonomiska tillväxten från miljöförstörelse är nämligen en central aspekt av hållbar utveckling men det är oklart hur denna bortkoppling skall ske och Knox menar

⁶² *ibid.*, s. 71.

⁶³ Arts, Karin, “Inclusive sustainable development: a human rights perspective”, *Current Opinion in Environmental Sustainability*, vol. 24, 2017, s. 58-62.

⁶⁴ *ibid.*, s. 58.

⁶⁵ *ibid.*, s. 60.

⁶⁶ Knox, John H., “Human Rights, Environmental Protection, and the Sustainable Development Goals”, *Washington International Law Journal*, vol. 24, nr. 3, 2015, s. 517- 536.

⁶⁷ *ibid.*, s. 530.

att med tanke på åtagandets karaktär är det möjligtvis omöjligt att specificerar det.⁶⁸ Avslutningsvis vill jag inkludera en artikel av Wolfgang Sachs, samma författare det teoretiska perspektivet domineras av. Mänskliga rättigheter och utvecklingsdiskursen framkommer genom en jämförelse av SDG och *Laudato si'*, vilket är påven Franciskus encyklika om miljön.⁶⁹ Sachs pekar på de globala målen som en omfattande satsning och vision men med avsaknad av sanktionsmekanismer som endast konstituerar ett ansvarsfullt skydd av de mänskliga rättigheterna och ett ekologiskt imperativ.⁷⁰ Utveckling har förlorat sin tidigare optimism och har nu kommit att sammanföras med säkerhet och överlevnad, fortsätter Sachs och hävdar att “the *development* in SDGs is a semantic delusion. The *Sustainable Development Goals* should more fittingly have been called SSGs – *Sustainable Survival Goal*”.⁷¹ Denna synpunkt är relevant att ha i åtanke under analysen för att utforska huruvida vatten framställs som ett säkerhetshot i fallstudien. Skillnaden påven Franciskus encyklika uppvisar, enligt Sachs, är dokumentets verklighetsanknytning som pekar ut de problem de globala målen är menade att adressera, utan fokuseringen på tillväxt.⁷² Eftersom mitt fokus ligger på utvecklingsdiskursen och hur rätten till vatten påverkas är ställningstagandet i artikeln ett perspektiv värt att synliggöra.

⁶⁸ Knox, op. cit., s. 531.

⁶⁹ Sachs, Wolfgang, “The Sustainable Development Goals and *Laudato si'*: varieties of Post-Development?”, *Third World Quarterly*, vol. 38, no. 12, 2017, s. 2573-2587.

⁷⁰ *ibid.*, s.2576.

⁷¹ *ibid.*

⁷² *ibid.*, s. 2580.

4 Metod

Detta avsnitt redogör för min valda metod som används för att analysera studiens material. Metoden som används är fallstudieforskning för att undersöka ett pågående fenomen i en verklig kontext och i det ta en liten del av ett stort förlopp.⁷³ Som ingång i metoden för fallstudier används Robert K. Yins infallsvinklar och perspektiv. Användandet av fallstudie metoden passar frågor som belyser djupgående förklaringar på sociala förklaringar och system⁷⁴ och jag använder metoden för att utforska hur multisektoriella samarbeten påverkar rätten till vatten som betraktas som fenomenet.

4.1 Enstaka fallstudie med inbäddade enheter

För att förstå hur rätten till vatten påverkas av multisektoriella samarbeten utifrån post-developmenteorin kommer materialet tillhandahållet om KWSP användas för att undersöka djupgående förklaringar på vattenförvaltning och därmed anläggs fallstudie som metod. Majoriteten av fallstudier undersöker ett fall med syfte att dra generella slutsatser om flera fall – det enskilda fallet ska representera och demonstrera en mängd fall för att visa och förstå något större än sig själv.⁷⁵ Yin menar att en fallstudie kan ses som ett pågående fenomen i en verklig kontext vilket detta arbete följaktligen undersöker, en liten del av ett stort förlopp.⁷⁶ Denna begränsade undersökning på ett avgränsat fenomen är alltså en passande metod till undersökningen av ett multisektoriellt samarbete rörande vattenförvaltning i ljuset av utvecklingsdiskursen.

Då det inte finns någon detaljerad, formell eller pragmatisk formel för valet av fall är det upp till forskaren att bestämma vilka kriterier fallet skall besitta eller uppfylla. Dessa kan vara bundna till tid, ekonomi, kunskap, tillgång eller teori men

⁷³ Ejvegård, Rolf, *Vetenskaplig metod*, 4. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2009, s. 35.

⁷⁴ Yin, Robert K., *Case study research: design and methods*, 5. ed., SAGE, London, 2014, s. 4.

⁷⁵ Gerring, John, "What Is a Case Study and What Is It Good for?", *American Political Science Review*, Vol. 98, No. 2, 2004, s.341.

⁷⁶ Yin, loc. cit.

Seawright & Gerring menar att det inte uppfyller ett metodologiskt rättfärdigande gällande valet av fall.⁷⁷ På grund av studiens begränsade storlek gjordes emellertid ingen omfattande randomisering och inte heller valdes fallet på helt pragmatiska grunder utan fallet som undersöks är en ändamålsenlig utsortering av tillgängliga fall under IWaSP regi. Denna teknik uppfyller således önskan om ett representativt fall och en användbar variation av teorins olika intressedimensioner.⁷⁸ På grund av studiens samhällsvetenskapliga karaktär är arbetet en icke-experimentell undersökningsform eftersom fenomenet analyseras i efterhand.⁷⁹

Studien definieras därmed som en enstaka fallstudie⁸⁰ med ”embedded units” vilket översätts till ’inbäddade enheter’.⁸¹ Detta eftersom studien undersöker en kontext som består av olika projekt där organisationerna och aktörerna är verksamma, men de olika enheterna i fallet delar samma kontext. Dessa inbäddade enheter är bundna till kontexten och fallet och kan inte analyseras enskilt, därför definieras de som inbäddade enheter. Den enstaka fallstudien innebär alltså att ett fall studeras med syfte att undersöka analysenheter i detalj.⁸² Studien illustrerar därmed fenomenet vilket är de olika delarna av det multisektoriella samarbetet rörande vattenförvaltning i Tanzania för att undersöka innehållet inom och mellan enheterna i det enskilda fallet, dessa är därmed influenser från olika aktörer.

Antal enheter i fallet består av ett antal faktorer och varje faktor är observerat under en viss tidpunkt vilket utgör fallet. Fallet i sin tur består av ett antal relevanta dimensioner, variabler, som är uppbyggda på observationer av fallet. På grund av studiens omfattning studeras fallet utifrån den kontext det är skapat utifrån och baseras på det material tillgängligt. Dessutom appliceras en kritisk fallstudie metod vilket innebär att de enheter som undersöks i fallet granskas utifrån post-developmentteorin. Den enstaka fallstudien kan alltså användas för att bestämma huruvida fallet kan representera ett tillägg till uppfattningen om teorin och teoribyggnaden genom att utmana, bekräfta

⁷⁷ Seawright, Jason & Gerring, John, “Case Selection Techniques in Case Study Research: A Menu of Qualitative and Quantitative Options”, *Political Research Quarterly*, vol. 61, nr 2, 2008, s. 295.

⁷⁸ *ibid.*, s. 296.

⁷⁹ Teorell, Jan & Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*, 1.uppl., Liber, Stockholm, 2007, s. 80.

⁸⁰ *ibid.*, s. 82.

⁸¹ Yin, *op. cit.*, s. 50.

⁸² Teorell & Svensson, *op. cit.*, s. 82.

eller utveckla post-developmenteorin.⁸³ Valet av en enstaka fallstudie med inbäddade enheter framför en fler falls- och jämförande fallstudie, vilket betraktas som säkrare och möjliggör starkare generaliserande⁸⁴, beror på arbetets analytiska fokus, snarare än statistiska, kritiska fallstudieundersökning. Möjligheten att generalisera slutsatser från ett fall kan kritiserats men det bör noteras att en enstaka fallstudie med inbäddade enheter är passande för denna typ av arbete då en jämförande fallstudie är tidskonsumerande och kräver en bredare kontextuell omfattning vilket inte innefattas i denna studie då jag endast utforskar och undersöker materialet på mikronivå.

Material till fallet som undersöks består av dokumentering i form av information rörande KWSP-samarbetet, IWaSP och 2030 WRG som återfinns på deras individuella hemsidor. Datainsamlingen har därmed skett elektroniskt och innehåller intresseförklaringar, partnerskap, mål och visioner samt faktablad om fenomenet. Dessutom innehåller materialet delar av arkivmaterial från ett första initierande möte till KWSP. Då studien inte har tillgång till intervjuer, direkt- eller deltagarobservationer och fysiska artefakter, samt att det inte heller har någon relevans för arbetets syfte kommer dessa inte diskuteras vidare men det är viktigt att notera för att visa på transparens och tillgänglighet av material.⁸⁵ Det är relevant att vara medveten om majoriteten av primärmaterialet som analyseras är insamlat från fallets aktörer och dess egna källor vilket kan förefalla partiskt men det bör snarare betraktas som en fördel. Materialet har troligtvis skapats och skrivits för ett specifikt syfte och till en viss publik. Det visar därför på en kommunikation mellan andra aktörer som syftar till att uppnå ett visst mål. Genom att ha detta i beaktning och försöka identifiera dessa mål är sannolikheten större att genomföra en kritisk enstaka fallstudie.⁸⁶

⁸³ Yin, op. cit., s. 51.

⁸⁴ *ibid.*, s. 64.

⁸⁵ *ibid.*, s. 118.

⁸⁶ *ibid.*, s. 108, 109.

4.2 Tillvägagångssätt

På grund av studien utformning är det inte relevant med kvantitativa resultat utan analysen av fallstudien belyser mönster, insikter eller koncept utifrån det teoretiska perspektivet. Detta innebär att det ursprungliga perspektivet och designen på fallstudien är utformad utifrån post-developmenteorin och bär även med sig arbetets syfte och frågeställningar samt perspektiv från den övriga litteraturen. Den teoretiska inriktningen på studien följer även analyseringen av fallet.⁸⁷ Alltså hjälper post-developmenteorin att organisera analysen genom att visa på relevanta kontextuella företeelser som beskrivs, förklaras och undersöks i studiens analytiska del.⁸⁸ Den enstaka fallstudien med inbäddade enheter kan därmed karaktäriseras som en utforskande fallstudie eftersom den används för att utforska de situationer i vilket fenomenet som undersöks inte har något bestämt resultat eller utfall.⁸⁹ Följaktligen menar Yin att en utforskande fallstudie har som syfte att identifiera forskningsfrågor som kan användas för efterföljande forskning.⁹⁰ Anledningen till varför jag använder den utforskande metoden för att analysera materialet bygger även på studiens kvalitativa utformning då det inte finns något bestämt resultat gällande om multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten.

Det material som analyseras är delvist baserat på ett konceptuellt ramverk hämtat från det teoretiska perspektivet. Detta berörs men beskrivs inte utförligt av Yin utan istället förtydligar Baxter & Jack dess innebörde.⁹¹ Med det konceptuella ramverket går det lättare att identifiera vilka aktörer, hur deras relationer ser ut samt vad som ingår i studien, baserat på post-developmenteorin. Det konceptuella ramverket fungerar som ett ankare för studien under datainsamlingen men utforskas under hela studien. Förhållandet mellan de föreslagna utformningarna utvidgas alltså när primärmaterialet analyseras.⁹² För att tydliggöra innebär det att det konceptuella ramverket är hämtat från post-developmenteorin och jag utgår från mina frågeställningar, baserat på syftet, och

⁸⁷ Yin, op. cit., s. 136.

⁸⁸ ibid., s. 136.

⁸⁹ ibid., s. 30.

⁹⁰ ibid., s. 238

⁹¹ Baxter, Pamela & Jack, Susan, "Qualitative case study methodology: Study design and implementation for novice researchers", *The Qualitative Report*, vo. 13, nr 4, 2008, s. 553.

⁹² ibid., s. 553.

det är genom en utforskande fallstudie som relevanta delar lyfts upp, redovisas och undersöks. För att det konceptuella ramverket inte skall dominera det induktiva förhållningsättet krävs det att metoden även distanserar studien från det teoretiska ramverket för att testa det mot fallet.

Det praktiska tillvägagångssättet är att undersöka fallstudiens material genom att utforska och leta efter mönster, insikter och koncept som skall analyseras. För att göra detta redovisar jag det insamlade materialet i studiens undersökande del i enlighet med den teoretiska inriktningen på arbetet som tidigare nämnts. Det praktiska tillvägagångssättet av analysen är ”pattern matching”.⁹³ Det innebär att jag jämför mönster som är baserat på empiriska upptäckter från fallet, vilket framkommer i arbetets undersökande del, med förutbestämda mönster som bestämts innan material-och datainsamlingen, vilket är mönster baserat på de teoretiska nyckelområdena⁹⁴. Valet av denna teknik framför en annan grundar sig i fallet som en enstaka fallstudie med inbäddade enheter samt dess utforskande karaktär. Jämförande av mönstren synliggör huruvida de empiriska och förutsatta mönstren förefaller likadana och om så är fallet hjälper det att stärka arbetets inre giltighet.⁹⁵ Den faktiska processen och jämförelsen av mönstren i analysdelen kommer emellertid inte innefatta en exakt jämförelse av mönster i kvantitativa eller statistiska mått då studien som tidigare nämnt är av en kvalitativ karaktär.⁹⁶

⁹³ Yin, op. cit., s. 143.

⁹⁴ Vilka redogörs för i avsnitt 5.1.

⁹⁵ Yin, loc. cit.

⁹⁶ *ibid.*, s. 147.

5 Teori

I detta avsnitt presenteras studiens teoretiska ramverk vilket kommer utgå från post-developmentsteorin med perspektiv dominerat av Wolfgang Sachs. Det teoretiska ramverket är främst hämtat från första upplagan av antologin *The development dictionary: a guide to knowledge as power*⁹⁷ där ett flertal skribenter inom post-developmentsteorin har bidragit under Sachs redaktion. Teorin har fått kritik för att endast utpeka problem utan att komma med lösningar vilket är en begränsning för teorin men inte för min studie eftersom teorin fungerar som analytiskt verktyg för att uppmärksamma utveckling i fallstudien. Som funktion i min studie bidrar alltså post-developmentsteorin med mönster och insikter inom utvecklingsdiskursen för att uppfylla studiens syfte. Dessutom tillför perspektivet en fördjupning av utvecklingsdiskursen och genom uttryckliga nyckelområden.

När utveckling följaktligen utforskas i studien bör det i första hand definieras som ekonomisk utveckling och tillväxt med anknytning till en globaliserad värld eftersom det är på de grunderna post-developmentsteoretiker kritiserar utveckling. Vid behov av förtydligande kommer ”ekonomisk” utveckling och ”social” utveckling användas. Den ekonomiska dimensionen är en väsentlig utgångspunkt i post-developmentsteorin då Sachs menar att både globala Syd och globala Nord nu ”are part of a transnational economic complex which is now developing its markets on a global scale”.⁹⁸ Sachs menar att utveckling presenterades utifrån en västerländsk hegemonisk agenda men skyddas idag även av globala Syd.⁹⁹ Valet av teori grundar sig även i Sachs applicering av ett miljöperspektiv i utvecklingsdiskursen vilket är relevant att uppmärksamma för att synliggöra utveckling, maktstrukturer och rätten till vatten samtidigt som miljöaspekten inte försummas.

⁹⁷ Sachs, Wolfgang (red.), *The development dictionary: a guide to knowledge as power*, Zed, London, 1992.

⁹⁸ Sachs, Wolfgang, *The Development Dictionary, A Guide to Knowledge as Power.*, 2nd ed., Zed Books, London, 2009, [*Elektronisk resurs*], s. viii.

⁹⁹ *ibid.*, s. viii.

5.1 Nyckelområden

Sachs menar att begreppet utveckling är ett ord utan mening och fyllt med motsägelser då det framstår som godartat – i själva verket betecknar det inget men påstår det bästa av intentioner.¹⁰⁰ Utifrån Sachs uppfattning om utvecklingsdiskursen, etablerat tiden efter andra världskriget,¹⁰¹ går det att urskilja ett antal tematiska områden inom post-developmenteorin¹⁰² där ideologin om ekonomisk utveckling är särskilt framträdande. Med ambitionen att förstå om multisektorsarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten presenteras och kombineras ett antal utvalda nyckelområden som fångar centrala perspektiv i post-developmenteorin och är alltså studiens förutbestämda mönster och insikter. I studiens analytiska avsnitt operationaliseras det teoretiska ramverket och synliggörs i relation till mönster från studiens undersökning.

5.1.1 Jämlik rättvisa

Globala Nord blev rika på bekostnad av globala Syd och det ekonomiska systemet skapade och genererar fortfarande ojämlikhet. Världen består idag av ett ekonomiskt, kapitalistiskt, system i vilket ojämlikhet och orättvisa kvarstår men kan jämlikhet uppnås eller minskar det genom fortsatt ekonomisk utveckling? Enligt Lummis lovar ekonomisk utveckling jämlikhet med inriktning på jämlig rättvishet, vilket definieras som ekonomisk jämlikhet, men det producerar snarare homogenitet vilket kvarhåller och ökar den ekonomiska ojämlikheten.¹⁰³ Integrationen till en kapitalistisk marknad bedöms därmed nödvändigt för utveckling. Den marknadsingången innebär emellertid även en underskrift av sociala och moraliska omständigheter på bekostnad av naturen och samhället.¹⁰⁴ Lummis pekar dock på ojämlikhet som ett politiskt snarare än ekono-

¹⁰⁰ Sachs, Wolfgang, *Planet dialectics: explorations in environment and development*, Zed Books, London, 1999, s. 7.

¹⁰¹ Sachs, *The development dictionary*, 1992, s. 1.

¹⁰² *ibid.*, s. 4.

¹⁰³ Lummis, Douglas C., ”Equality”, i Sachs, W., (red.), *The development dictionary: a guide to knowledge as power*, Zed, London, 1992, s. 44.

¹⁰⁴ Berthoud, Gérald, ”Market”, i W. Sachs, (red.), *The development dictionary: a guide to knowledge as power*, Zed, London, 1992, s. 70.

miskt problem som måste efterlysa rättvisa grundat i ansvar snarare än utveckling.¹⁰⁵ Att åberopa rätten till utveckling för att öka kapitalet är ett oförlåtligt åtagande kritiserar Sachs.¹⁰⁶ Han menar att fokus bör läggas på 'absolut rättvisa' för att undersöka tillgängligheten av grundläggande förmågor och friheter för att ett grundläggande och värdigt liv skall vara möjligt.¹⁰⁷ Rättvisa på en global skala måste därmed involvera social jämlikhet snarare än ekonomisk jämlikhet.

Då rättvisa i nuläget är kopplat till ekonomisk utveckling innebär det att jämlikheten snarare åsyftar samma rätt att (ut)nyttja naturresurser för att nå ekonomisk utveckling. Sachs skriver att

delinking the aspirations for justice from the pursuit of conventional development therefore becomes vital, both for resucring the ideal of justice as 'development' falthers and for inventing paths of social improvement that do not systematically overstep the limits of nature.¹⁰⁸

Den förhistoriska uppfattningen om resurser innebar ömsesidighet och pånyttfödelse men idag betraktas allt som potentiellt ekonomiskt utnyttjningsbart. Istället för den jämlika fördelningen av förstörelse bör utveckling involvera den sociala och jämlika fördelning och uppdelningen av resurskonsumtion.¹⁰⁹

5.1.2 Resurser och produktivitet

Uppdelning och förvaltning av naturresurser är en väsentlig del i post-developmenteorin då det är en central del i utvecklingsarbetet där naturresurser förminskas till kommersiella angelägenheter. Resurser och effektivitet sammanförs oftast men Sachs menar att effektivitet utan tillräcklighet är kontraproduktivt – det förstnämnda måste definieras av det sistnämndas gränser.¹¹⁰ Följaktligen presenteras resurskonsumtion vilket innebär ett

¹⁰⁵ *ibid.*, s. 70.

¹⁰⁶ Sachs, *The Development Dictionary*, 2009, s. x.

¹⁰⁷ *ibid.*, s. ix.

¹⁰⁸ Sachs, *Planet dialectics*, 1999, s. 170.

¹⁰⁹ *ibid.*, s 172.

¹¹⁰ *ibid.*, s. 41.

resursperspektiv som ”becomes particular significant when the overall availability of sources and sinks is limited”.¹¹¹ I resursperspektivet definieras överkonsumtion som ett problem. Utifrån applicerande av ett ekologiskt och socialt perspektiv på världen härleds konceptet ”environmental space” som innebär den totala mängden energi, material och resurser som kan nyttjas av ett givet samhälle utan att skada den ekologiska eller rättvisa principen. Den ekologiska grunden innebär att mängden material som är brukbar är limiterat till jordens bärande kapaciteter och principen om rättvisa bygger på begränsningar av mängden material till en storlek som är förenlig med jämlikhet, rättvisa och samma krav på och av andra länder och resurser i världen. Först därefter kan ett samhälle kallas hållbart då dess efterfråga på natur och resurser inte överskrider det ”environmental space” samhället är berättigat att bruka.¹¹²

Naturens begränsningar bedöms inte tas i beaktning av marknadsekonomiska samhällen där gemensamma tillgångar blir till resurser ”when profits and capital accumulation becomes the organizing principles and create an imperative for the exploitation of resources for the market”.¹¹³ När naturens begränsningar uppmärksammas antyder det att den ekonomiska utvecklingen också har begränsningar. Shiva hävdar att ”recognition of the limits of nature implies limits on society, and notions that no limits are necessary in society imply a breakdown of limits in nature”.¹¹⁴ Ekonomisk utveckling bryter ner naturens gränser för att eftersträva gränslös och maximal vinst men med användandet av ”environmental space” går det att fånga både oron för naturen och samhället. För att flytta fokus till orosområdena krävs det omfördelning av resurser, förändring av produktionsmönster och konsumtion för att ge globala Syd tillgång till de resurser de är berättigade till. Vad som viktigt att belysa är dock att alls lika rätt till världens natur inte skall betraktas som en omfördelningsplan utan som en moralisk princip för eget handlande där tillräcklig resurskonsumtion utgör grunden i uppfattningen om rättvisa.¹¹⁵

¹¹¹ Sachs, *Planet dialectics*, 1999, s. 172.

¹¹² *ibid.*

¹¹³ Shiva, Vandana, ”Resources”, i W. Sachs, (red.), *The development dictionary: a guide to knowledge as power*, Zed, London, 1992, s. 216.

¹¹⁴ *ibid.*, s. 216.

¹¹⁵ Sachs, *Planet dialectics*, 1999, s 174.s

Ambitionen om resursproduktivitet är ett sammanförande av ekologiskt och ekonomiskt perspektiv som återfinns i hållbarhetsstrategier, likt SDG¹¹⁶, om avsevärd minskning av resursanvändning samtidigt som det förespråkar ekonomisk tillväxt. Sachs hävdar dock att vidareutvecklingen av konceptet fastnar i den ekonomiska förståelsen av produktivitet. Istället för 'produktivitet som överflöd', vilket inbegriper en bredare, materiell och kvalitativ förståelse av produktiv, är 'produktivitet som effektivitet' den styrande uppfattningen där relationen mellan tillvägagångssätt och resultat bedöms utifrån ekonomiska kvantitativa mått.¹¹⁷ Vidare understöds resursproduktivitet av den ekonomiska idén om effektivt som maximala resultat till minsta kostnad. Detta resonemang bygger på uppfattningen om kronisk otillräcklighet av resurser som därför måste ekonomiseras. Resurser förefaller dock kroniskt otillräckliga eftersom det råder en förväntan om ständig progressivitet och otillräcklighet. Om effektivitet begränsas och fokus på tillräcklighet istället premieras innebär det emellertid att optimeringsstevan mister sitt inflytande illustrerar Sachs.¹¹⁸ Han fortsätter förklaringen med "the efficiency notion of productivity implies that there will never be enough to go around: it is shaped by the founding assumption of economics that ends are infinite".¹¹⁹ Resursproduktivitet i ljuset av denna förklaring innebär således en synonym med effektivitet snarare än hållbarhet eftersom det anger förhållandet mellan en given produktion och mängden resurser som utnyttjas.¹²⁰

5.1.3 Aktörer – stater och företag och organisationer

Sachs illustrerar hur grundarna av internationella organisationer och samarbeten med syfte att framföra utvecklingsstrategier och program, med blicken riktad åt FN, inspirerades av globaliserad marknadskapitalism som skulle garantera fred i världen.¹²¹ Den ekonomiska dominansen kom att ersätta den militära och istället kom handel, ömsesidigt beroende och intresse att föra samman nationer. Kritik gentemot detta grundar sig

¹¹⁶ Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, Mål 13: Bekämpa klimatförändringen, Mål 14: Hav och marina resurser, Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

¹¹⁷ Sachs, *Planet dialectics*, 1999, s. 178.

¹¹⁸ *ibid.*, s. 179.

¹¹⁹ *ibid.*, s. 179.

¹²⁰ *ibid.*, s. 180.

¹²¹ Sachs, *The development dictionary*, 1992, s. 105.

emellertid på att hierarkin kvarhölls, befästs ytterligare och relationer stater emellan sker fortfarande på ojämlika villkor. Nationers resurser, produktion, försäljning och vinst beror på varans komplexitet då landets tillväxt gynnas av en mer specialiserad produkt vilket även möjliggör sofistikerade internaliserade bieffekter.¹²² Följaktligen hävdar Sachs att både globala Nord och Syd är fångar under det kapitalistiska världsherraväldet med en ständig rädsla att komma efter i den ekonomiska utvecklingen. Låginkomstländer är beredda att exploateras ytterligare för att öka exporten medan höginkomstländer drivs till skadliga och accelererande produktioner för att skydda deras marknader.¹²³ Växelverkan mellan utbud och efterfrågan aktörer emellan, vilket ersatte sambandet mellan människor och områden i världen, har utvecklats till att föra samman aktörer genom ett ömsesidigt beroende av miljön och dess livsstödssystem. Konsekvenserna blir enligt Sachs att samförstånd inte längre sker genom spridning av framsteg eller stimuleringen av produktivitet utan genom att säkra nödvändiga systemkrav.¹²⁴ Detta riskerar emellertid att frambringa ”säkerställandet av planetens överlevnad” till ett kollektivt handlande som överordnar autonomi vilket riskerar att påverka mångfaldens på alla plan.¹²⁵ Världen bör å ena sidan betraktas som en integrerad plats men å andra sidan bör världen ses som en plats sammanbundet av olika platser – det väsentliga är dock ett globalt medvetande som inte orsakar eko-kolonialism under benämningen eko-hantering.¹²⁶ Perspektivet post-developmenteorin har fungerat alltså som insikter i analysen.

Avslutningsvis kan representativt deltagande kan framstå som ett förslag för rättvis utveckling men enligt Rahnama har konceptet ”participation” kommit att beröra regeringar och institutioner som är intresserade av större produktion till lägre kostnader för sin egen vinning.¹²⁷ Han menar att utvecklingsprojekt som huvudsakligen endast berör en liten del fortsätter få stöd eftersom de vidmakthåller illusionen att alla en dag kommer få liknande förmåner.¹²⁸ Rahnama hävdar att deltagande har blivit en politiskt attraktiv slogan, en ekonomisk tilltalande positionering, ett instrument för

¹²² Sachs, *The development dictionary*, 1992, s. 106.

¹²³ Sachs, *The development dictionary*, 1992, s. 106.

¹²⁴ *ibid.*, s. 108.

¹²⁵ *ibid.*

¹²⁶ *ibid.*, s. 109.

¹²⁷ Rahnama, Majid, ”Participation”, i W. Sachs, (red.), *The development dictionary: a guide to knowledge as power*, Zed, London, 1992, s. 117.

¹²⁸ *ibid.*, s. 118.

större effektivitet och en ny investeringskälla, en insamlingsenhet samt att deltagande som koncept kan möjliggöra för den privata sektorn att involvera sig direkt i ”development business”.¹²⁹ Synen på deltagande utifrån post-development perspektivet är relevant att uppmärksamma i ljuset av multisektoriella samarbeten och bidrar till insikter och mönster för studiens undersökning och analys.

¹²⁹ *ibid.*, s. 117-120

6 Undersökning

Detta avsnitt illustrerar studiens material genom att uttyda mönster och insikter som bidrar till att utforska maktbalansen mellan sektorerna i fallstudien, utvecklingsdiskursen roll i KWSP och hur rätten till vatten demonstreras i det multisektoriella samarbetet rörande vattenförvaltning. För att göra detta redogör jag för de olika aktörerna, deras roll och relation till varandra i KWSP. De mönster jag finner uppvisas och relateras till mönstren och insikter demonstrerat i teorin och synliggörs i studiens analytiska del.

6.1 Initiativtagande aktörer

KWSP är som tidigare nämnt ett samarbetsprogram implementerat och koordinerat av 2030 WRG och IWaSP. Plattformen ämnar främja partnerskap mellan den privata, offentliga och civila sektor för att adressera de gemensamma vattenriskerna. För att utforska samarbetet krävs det en presentation och redogörelse av berörda samarbetspartners för att kunna granska nyckelaktörerna närmare.

Projektbeskrivningen rörande KWSP är inhämtat elektroniskt från IWaSP hemsida och IWaSP är ett transnationellt, med medel från flera bidragsgivare, utvecklings- och samarbetsprogram från Tyskland med finansiering under och fram till 2018.¹³⁰ Samarbetet är på uppdrag av German Federal Ministry for Economic Development and Cooperation (BMZ) och samfinansieras av UK Department for International Development (DfID). IWaSP är emellertid hanterat och implementerat av the Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.¹³¹ Som ett transnationellt utvecklingssamarbete, med inställningen att vattenanvändares anpassningsförmåga till klimatförändringar har och förbättras genom den privata sektorns medverkan i att minska de gemensamma vattenriskerna, arbetar IWaSP för att främja vattenförvaltning

¹³⁰ GIZ, African Water Stewardship Initiative, *GIZ*
<https://www.giz.de/projektdaten/projects.action?request_locale=en_GB&pn=201297530>

¹³¹ *ibid.*

som ett effektivt tillvägagångssätt för att minska vattenriskerna. GIZ illustrerar i projektbeskrivningen av IWaSP fem komponenter för vattenförvaltning. Dessa består av förbättrad och institutionaliserat multisektoriellt samarbete; identifiering, utveckling och implementering av samarbeten för att minska vattenrisker; involvering i den privata sektorn för att finansiera och implementera lämpliga åtgärden; integrering av lärdomar från specifika åtgärder till nationella strategier och policyer samt att IWaSP skall förespråka och sprida lärdomar av åtgärderna på både regional och internationell nivå.¹³² För närvarandet har IWaSP nio aktiva samarbetsländer där 13 projekt pågår¹³³ och involverar 22 aktörer från den privata sektorn, 21 aktörer från den offentliga sektorn och 10 aktörer från icke-statliga organisationer som skall representera civilsamhället.¹³⁴ Som koordinerande multisektorprogram stövar IWaSP efter att öka de berördas hantering av vattenanvändning samt underbygga deras kapacitet till att utveckla sina egna lösningar av vattenförvaltning.¹³⁵ IWaSP menar att de "enables partners to adopt a comprehensive and cost-effective approach to managing water risks for people, business and ecosystems".¹³⁶ De framhåller sig som en 'honest broker' mellan den privata, offentliga och civila sektorn som främjar samarbeten som skall gynna alla parter vilket de menar grundar sig i GIZ internationella historia i arbetet med regeringar och civilsamhället.¹³⁷ Dessutom är IWaSP och GIZ projektpartners med the CEO Water Mandate.¹³⁸

Vidare koordineras KWSP i praktiken av 2030 WRG. 2030 WRG består av internationella representanter från den offentliga och privata sektorn samt multilaterala organ och icke-statliga organisationer. Partnerskapet bygger på uppfattningen att den offentliga, privata och civila sektorn har ett gemensamt intresse att stärka förvaltningen av vattenresursers. På inbjudan av värdlandet, i detta fall Tanzania, är gruppens syfte att förbättra hållbar vattenförvaltning för långsiktig utveckling och ekonomisk tillväxt.¹³⁹ Därtill är 2030 WRG värdpartner till International Finance Corporation (IFC) vilket är en del av Världsbanken (WBG). Samtidigt föreställer sig 2030 WRG "a world

¹³² GIZ, African Water Stewardship Initiative, *GIZ*.

¹³³ IWaSP, Who We Are, *IWaSP*.

¹³⁴ *ibid*.

¹³⁵ IWaSP, Tanzania: Kilimanjaro Water Stewardship Platform (KWSP), *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/partnership/tanzania-kilimanjaro-water-stewardship-platform-kwsp>>

¹³⁶ IWaSP, Who We Are, *IWaSP*.

¹³⁷ IWaSP, Our Services; Strengthening public institutions, *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/our-services/gov-strengthening-public-institutions>>.

¹³⁸ The CEO Water Mandate, Strategic Partners, *The CEO Water Mandate*, <<https://ceowatermandate.org/about/strategic-partners/>>.

¹³⁹ 2030 WRG, Mission and Vision, *2030 WRG*, <<https://www.2030wrg.org/who-we-are/mission-vision/>>

with sufficient and safe water to support economic growth, the needs of people and ecosystems”.¹⁴⁰ Dessutom ansluter de sig till FN:s globala mål för hållbar utveckling rörande; utrotandet av extrem fattigdom; bygga starka, inkluderande och transformativa ekonomier; och skydda våra ekosystem. 2030 WRG menar att dessa mål inte kan uppnås utan vatten och ingen sektor har ensam möjlighet att lösa utmaningen för världens vattenförsörjning.¹⁴¹ Följaktligen skriver de under CEO Water Mandates grunder och understryker fem principer ”1) advance sustainable water management, 2) respect public and private roles, 3) strive for inclusiveness and partnerships, 4) be pragmatic and consider integrated engagement, 5) be accountable and transparent.”¹⁴²

Utöver KWSP är 2030 WRG roll i Tanzania att stödja, komplettera och stärka regeringens arbete med ”(i) develop and achieve a water secure future, (ii) enable a sustainable growth track for economic and social development as well as environmental protection.”¹⁴³ Arbetet innebär även stöd till landet för att uppfylla deras utvecklingsmål genom att bistå med ”Multistakeholder Partnership” vilket kan kopplas till KWSP. 2030 WRG understryker viken av samarbete över sektorer i flodområdet Pangani där vattnefterfrågan på vattenförsörjningen är belastad, men framhåller endast vikten av vatten för jordbruk och hänvisar till betydelsen för Tanzanias ekonomi.¹⁴⁴ Partnerskapet i landet skall bland annat fungera som stöd, komplement och stärkande av redan existerande arbete från regeringens sida för att tillhandahålla en fullständig förståelse av vattenresurser och hjälpa landet att både skapa och anpassa policy beslut grundat på ekonomisk information.¹⁴⁵

Förhållandet mellan privat och offentlig sektor är relevant att uppmärksamma då aktörer som kan beröras av 2030 WRG definieras som ”politicians, ministers and water users”.¹⁴⁶ Att endast tydliggöra vattenanvändare istället för konsumenter, utifrån en kommersiell aspekt, eller istället för rättighetsbärare, utifrån individer i området som använder vatten för privatbruk, är nödvändigt att tydliggöra för att visa vilka synsätt den initiativtagande och nyckelaktören ger uttryck för. Dessutom nämner 2030

¹⁴⁰ *ibid.*

¹⁴¹ *ibid.*

¹⁴² 2030 WRG, Guiding Principles, *2030 WRG* <<https://www.2030wrg.org/who-we-are/principles/>>.

¹⁴³ 2030 WRG, Our Work in Tanzania, *2030 WRG* <<https://www.2030wrg.org/tanzania-new/our-work/>>.

¹⁴⁴ *ibid.*

¹⁴⁵ 2030 WRG, Water for Growth, People and Environment, 2030 WRG Tanzania Partnership, *2030 WRG*, maj 2016, <<https://www.2030wrg.org/wp-content/uploads/2014/07/2030-WRG-Tanzania-Factsheet-May-2016.pdf>>.

¹⁴⁶ *ibid.*

WRG i sin partnerbeskrivning med Tanzania att den ökade efterfrågan på vatten, från kommersiella aktiviteter och urbanisering, i Panganiflodområdet har konsekvenser för framtida vattenkvalité och vattentillgång.¹⁴⁷ Denna bild av vatten som något annat än en resurs är nödvändigt att betona för att synliggöra hur rätten till vatten är något som inte demonstreras tydligt i fallstudien.

Återkopplingen och påminnelser om integrerat samarbete mellan sektorer är påtagligt i både 2030 WRG och IWasP. På IWasP hemsida framhålls det att partnerskapet stödjer företag att uppnå sina ”water security goals” genom att exempelvis hjälpa företag förstå vattenkontexten i vilken de är aktiva i samt ”assess water security risks and solutions”.¹⁴⁸ Deras roll gentemot den offentliga sektorn är att stödja regeringen att uppfylla dess mandat rörande vattenförvaltning, miljöskydd samt tjänster för vattenförsörjning.¹⁴⁹ På samma sida utvecklar IWasP att de stödjer den offentliga sektorn i samarbeten för att bidra till säkerställande av vattenkvalitén, tillhandahållning av vatten samt miljöskydd för landet.¹⁵⁰ Dessutom lyfts även vattensäkerhet upp här som ett gemensamt hot vilket behöver hanteras.

Till skillnad från den privata och offentliga sektorn är fokus och informationen tillhandahållen i civilsamhället mer bristfällig. Där betonas IWasP roll som ett stöd för att inse multisektoriella samarbeten som en ömsesidig och gynnsam aktivitet vilket kommer resultera i hållbar vattensäkerhet för alla.¹⁵¹ I detta elektroniska material riktat mot civilsamhället artikulerar IWasP att ett mål är att direkt förbättra vattensäkerheten för över en miljon människor till 2018 (riktat till aktiva program i samarbetsländer) och det tydliggörs att ”It has a strong orientation to protect livelihoods and to improve the health of communities”.¹⁵² Detta är något som inte artikuleras på andra ställen och i synnerhet inte i projektbeskrivningen för KWSP. Vidare ger materialet inte stöd för någon oberoende civilsamhällesorganisation som medverkar i KWSP och 2030 WRG noterar i informationen om sina globala samarbeten att ett mer strukturerat och

¹⁴⁷ 2030 WRG, Water for Growth, People and Environment, *2030 WRG*, augusti 2017, <https://www.2030wrg.org/wp-content/uploads/2017/11/WRG_Tanzania-Fact-Sheet_08_22.pdf>.

¹⁴⁸ IWasP, Our Services; Mobilising the private sector, *IWasP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/our-services/com-mobilising-private-sector>>.

¹⁴⁹ IWasP, Our Services; Strengthening public institutions, *IWasP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/our-services/gov-strengthening-public-institutions>>.

¹⁵⁰ *ibid.*

¹⁵¹ IWasP, Our Services; Strengthening civil society, *IWasP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/our-services/org-strengthening-civil-society>>.

¹⁵² *ibid.*

riktat tillvägagångssätt är nödvändigt för att närma sig den civila sektorn.¹⁵³ Detta mönster är relevant att framhålla i arbetets analytiska del för att kunna svara på frågan hur maktbalansen ser ut i KWSP. Dessutom antyder de två initiativtagande aktörerna att ekonomisk utveckling är i prioritet och centrum för deras samarbete vilket bör betonas som ett mönster och insikt för att utforska hur KWSP roll ser ut i utvecklingsdiskursen.

6.2 Multisektoriella aktörer och samarbetspartners

KWSP utgår från flodområdet Pangani i nordöstra Tanzania vilket består av fem delområden varav Pangani är det största och hem till uppemot 5 miljoner människor.¹⁵⁴ Enligt Pangani Basin Water Board (PBWB) är de största ekonomiska aktiviteterna i området småskaligt fiske, turism, vattenkraftsproduktion, gruvidrift, industri och bevattning.¹⁵⁵ Området omges även av kommersiellt jordbruk, speciellt kaffe och socker. IWaSP tillägger i projektbeskrivningen av KWSP att området har den högsta koncentrationen av trädgårds- och blomsterodlingar i landet som till stor del transporteras till den europeiska marknaden.¹⁵⁶

PBWB en av fyra nyckelaktörer och huvudpartners i projektet som består av; Ministry of Water and Irrigation (MoWI), Tanzania Horticulture Association (TAHA) och 2030 Water Resources Group som redan uppmärksammas och undersöks. Utökad partnerskap med aktörer från den privata sektorn har dessutom ingåtts där Kiliflora Ltd, Coca-Cola's Bonite Bottlers Ltd, TPC, TANESCO och Serengeti Breweries Limited/ Diageo inbegrips. Genom detta samarbete hoppas partnerskapet mellan aktörerna uppnå följande mål 1) främja upptagandet av standard på vattenförvaltnings, 2) öka vattenanvändningens effektivitet, 3) utveckla och öka samarbetet för förbättrad avrinning och upptagnings hantering samt 4) stärka avrinning och upptagnings governance (styrning).¹⁵⁷ Dessutom fokuserar KWSP på att öka företags intresse i

¹⁵³ 2030 WRG, Our Global Partners, *2030 WRG*, <<https://www.2030wrg.org/who-we-are/partners/>>.

¹⁵⁴ 2030 WRG, Water for Growth, People and Environment, 2030 WRG Tanzania Partnership, *2030 WRG*, 2016.

¹⁵⁵ Pangani Basin Water Board, Pangani Basin, *Pangani Basin Water Board* <http://www.panganibasin.com/index.php/river_basin/>.

¹⁵⁶ IWaSP, KWSP, *IWaSP*.

¹⁵⁷ IWaSP, KWSP, *IWaSP*

vattenförvaltning genom AWS certifiering vilket innebär att aktörerna möter de globala riktlinjerna för ansvarsfullt vattenförvaltning.¹⁵⁸ Dessutom menar KWSP att genom AWS skall ”major water users” förstå sin vattenanvändning och påverkan.¹⁵⁹ Programmet önskar även att stärka avrinningsförvaltningens partnerskap och förbättra effektiviteten på vattenanvändningen.¹⁶⁰ Vad som framgår i partnerskapet och de aktörer som är involverade i plattformen visar att samarbetet för närvarande domineras av aktörer från den privata sektorn.

Detta tydliggörs ytterligare under målet som främjar upptagandet av standarden på vattenförvaltning som vänder sig till ”various commercial operations” samt målet för ökad effektivitet av vattenanvändning då KWSP riktar sig till ”outgrowers, agribusiness and finance providers to unlock capital for investment in more productive and water-smart irrigation amongst out-growers and smallholder farmers”.¹⁶¹ Genom att synliggöra denna del av materialet kan jag uttyda mönster som betonar produktion och ekonomisk vinst som en framstående anledning för vattenförvaltning. Detta cementerar uppfattningen om vatten som en resurs snarare än en rättighet och utlämnandet av rätten till vatten i projektbeskrivningen av KWSP bör även uppmärksammas.

I den inledande fasen av KWSP framställdes och initierades samarbetet som en kampanj, Kilimanjaro Water Stewardship Campaign (KWSC). Kampanjen var avsedd att genom multisektoriella interventioner ”reduce the water gap” samtidigt som det skulle illustrerar effektivt samarbete mellan sektorer för vattenförvaltning med förhoppningen att sprida det till andra delar av landet.¹⁶² I projektets initierande fas anordnades en sammankomst för att undersöka efterfrågan och genomförbarheten i att etablera kampanjen som en plattform för att ge stöd i verksamheter för vattenförvaltning samt tillhandahålla en chans att diskutera vilken potential verksamheten kan innehålla som en del av plattformen.¹⁶³ 2030 WRG använde sin existerande position i Tanzania för att koordinera redan befintliga aktörer i området för att adressera vattenriskerna Pangani-flodområdet står inför, samtidigt som behovet av samarbete mellan sektorer

¹⁵⁸ Alliance for Water Stewardship, Why get certified?, Alliance for Water Stewardship, 2017, <<http://a4ws.org/certification/>>.

¹⁵⁹ IWaSP, KWSP, *IWaSP*.

¹⁶⁰ *ibid*.

¹⁶¹ IWaSP, KWSP, *IWaSP*.

¹⁶² 2030 WRG, Our Work in Tanzania, *2030 WRG*.

¹⁶³ 2030 WRG, Kilimanjaro Water Stewardship Campaign; Concept Review Meeting Report, *2030 WRG*, <https://www.2030wrg.org/wp-content/uploads/2016/05/KWSC_Concept-Review-Meeting-Report_120216.pdf>.

framhövdes. I dokumentet från mötet presenteras Panganiflodområdet som en utgångspunkt för produktion, en stor bidragsgivare för säkerställande av landets livsmedel och som en betydande källa för ekonomisk produktivitet och "livelihoods".¹⁶⁴ De två sistnämnda rollerna flodområdet besitter är relevanta aspekter att ta med till studiens analytiska del. Detta för att "livelihoods" både kan tolkas som försörjningsmöjligheter som åsyftat till individers rättigheter men även till konsumenter för den produktion som pågår i området. I det multisektoriella samarbetet som uppkommit efter mötet, alltså KWSP, framgår dock inte begreppet "livelihoods" utan istället utgör produktion ett mönster som tidigare noterats.

Datainsamlingen i fallstudien visar på arkivuppgifter från plattformens ursprungligt tänkta utformning och givetvis är inte allt nedskrivet ordagrant från mötet. Hållbarheten och trovärdigheten i dokumentet måste därmed finnas med som kritik gentemot det material jag presenterat eftersom det uppkommit för ett specifikt uppdrag. Med den informationen vill jag dock framhålla bristen på civilsamhällesrepresentanter, även om TAHA är inräknade, i KWSP. Det är av stor vikt att notera medverkan från en NGO och en organisation från civilsamhället i plattformens inledande fas.¹⁶⁵ Vidare framgår det i diskussionssammanfattning att mötesdeltagarna uppmärksammar att lokala myndigheter och samhällen samt förvaltningsorganisationer för skogsbruk bör engageras men i den expertroll som KWSP uppmanas ta framgår det att endast aktörer från den privata och offentliga sektorn blir tilltänkta och tillsatta.¹⁶⁶ Materialet, som definierar aktörerna i KWSP, ger uttryck för en ojämn maktbalans i multisektoriella samarbeten där den privata sektorn premieras även om initiativtagarna framhåller samtliga sektorer som nödvändiga för partnerskapets framgång. Demonstrerad data antyder även brist på aktörer från civilsamhället och även om de är inbjudna till initiativtagande processer återfinns de inte slutresultatet. Ett återkommande mönster är således aktörernas ojämlika representation och deltagande.

¹⁶⁴ *ibid.*, s. 2.

¹⁶⁵ *ibid.*, s. 2.

¹⁶⁶ *ibid.*, 6,7,8.

6.3 Specifikt partnerskap

I den inledande delen av samarbetet, KWSC, inbegriper den föreslagna strukturen en plattform för att stärka och koppla samman redan existerande vattenförvaltningssamarbeten, med betoning på ett starkt deltagande från den privata sektorn tillsammans med engagemang från den offentliga och civila sektorn.¹⁶⁷ Detta kom senare att bli KWSP. Vad som inte demonstreras i programbladet om KWSP är den del som ämnar innefatta samarbetet som ett aktivt stöd för att öka och främja specifika samarbetsaktiviteter. Utifrån mötesanteckningar från KWSC innehåller det specifika partnerskapet fyra delar som berör standarden på vattenförvaltning, avrinning-och upptagningshantering och restaurering samt vatteneffektivitet för vattensäkerhet och en sista del som visar ett frågetecken.¹⁶⁸ Detta tyder på det multisektoriella samarbetets utveckling och i den fjärde delen kan det finnas underlag för att uppmärksamma mer specifika teman eller bredare förståelser av vattenförvaltning.

Vad som emellertid framgår i fallstudiens insamlade material är att KWSP har genererat och etablerat ett specifikt partnerskap. Samarbetet SUWAMA delar samma kontext och aktörer som huvudplattformen KWSP för att adressera vattenutmaningarna i ett avrinningsområde för Usa floden som är beläget i Panganiområdet. En aktör som tillkommit är Upper Kikuletwa Water User Association (UWAMAKIJU) eftersom det är ett transnationellt samarbete då floden delvis rinner i Kenya.¹⁶⁹ TAHA som är en del av KWSP återfinns även i SUWAMA och enligt IWaSP grupperas de som en aktör från civilsamhället.¹⁷⁰ Detta anser jag emellertid missvisande då TAHA definierar sig som

an apex private sector member based organization that advocates for the growth and competitiveness of the horticultural industry in Tanzania

¹⁶⁷ 2030 WRG, Kilimanjaro Water Stewardship Campaign; Concept Review Meeting Report, *2030 WRG*, s. 2.

¹⁶⁸ *ibid.*, s. 3.

¹⁶⁹ IWaSP, Tanzania: Sustainable Water Management in Usa River Platform (SUWAMA), *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/partnership/tanzania-sustainable-water-management-usa-river-suwama>>.

¹⁷⁰ IWaSP, Info Center: SUWAMA-Usa River partnership launched in Tanzania, *IWaSP*, 19 december 2016, <[http://www.iwasp.org/info-center/news#void\(0\)](http://www.iwasp.org/info-center/news#void(0))>.

[...] The Association safeguards the interest of the private sector and ensures the industry issues are well mainstreamed at the national and international agenda.¹⁷¹

Det förefaller vilseledande eftersom aktörer från TAHA antyder att dess medlemmar innehar samma kommersiella intressen som representanter från den privata sektorn, vilka redan spelar en väsentlig roll i både KWSP och SUWAMA. Således vill jag hävda att det multisektoriella samarbetet IWaSP och 2030 WRG främjar är ytterst bristfällig i representationen av intressen.

Till skillnad från aktörer som undersöks i KSWP uttrycker PBWB bestämt att representanter från UWAMAKIJU skall bestå av vattenanvändare som representerar specifika intressen och värden som uppstår när vatten används för ett allmännyttigt ändamål, exempelvis miljö och vattenförvaltning i områden med grundvatten.¹⁷² Dessutom återknyter Pangani Basin Water Board till NAWAPO 2002 och nämner att föreningen är ett resultat av Tanzanias policys för att utveckla omfattande riktlinjer för att främja en gynnsam, hållbar och rättvis utveckling och användning av vattenresurser som gynnar alla individer i landet.¹⁷³ Stöd för detta framkommer i SUWAMA som har identifierat 11 byar i anknytning till Usa floden för att inkludera dem i det multisektoriella samarbetet för hållbar vattenförvaltning. En kvinna och en man har valts som representant från respektive by på kriterier baserade på bland annat aktivt deltagande i vattenbesparing som antyder på vattenkvalité- och resursmedvetenhet. Detta ger stöd och belägg för IWaSP och 2030 WRG sökande efter representanter från civilsamhället, under processens gång, även om deltagande på initierande nivå demonstrerades som otillräckligt ovan.

SUWAMA framhåller att med stärkt support till PBWB skall partnerskapet stödja socio-ekonomiska studier för att identifiera vattenanvändare samt grupper och faktorer som har inverkan på vattenfördelning samt ”review of the existing water rights in light of the water ability and future water use trends on the catchment area”.¹⁷⁴ Till skillnad från plattformen KWSP är det endast i det specifika partnerskapet, SUWAMA,

¹⁷¹ Tanzania Horticulture Association, About us, TAHA.

¹⁷² Pangani Basin Water Board, Water Users, *Pangani Basin Water Board* <http://www.panganibasin.com/index.php/site/organisation/water_users/>.

¹⁷³ *ibid.*

¹⁷⁴ IWaSP, SUWAMA, *IWaSP*

som rätten till vatten berörs och synliggörs. Det uttrycks tydligt att partnerskapets målsättning är att förbättra vattensäkerheten i Usaflodens delavrinningsområden för att nå ut till över 25000 människor med speciellt fokus på kvinnor och utsatta grupper.¹⁷⁵ Kan det vara för att aktörer från den civila sektorn är tydligare här och inkluderas i processen för att främja multisektoriellt samarbete som rätten till vatten inkluderas? Till skillnad från KWSP fokuserar även SUWAMA på hållbarhet när vattneffektivitet behandlas i projektplanen. Det illustreras genom hållbart jordbruk där ”champions from exemplary villages will be a central part in awareness activities” för att uppmärksamma vattenanvändning och vattneffektivitet för jordbrukarna.¹⁷⁶ Hållbarhetsperspektivet anger fokus för aktörerna i SUWAMA som antyder att olika aktörer levererar vattensäkerhet. Materialet ger emellertid inte ordagrant stöd för vilken form av hållbarhet de utgår ifrån samt vad de syftar på rörande vattensäkerhet och för vem. Istället uttrycker SUWAMA att vattenkvaliteten och vattentillgången skall förbättras och antyder kopplingar till vattenresurser och hantering av avloppsvatten.¹⁷⁷ De mönster som kan tydliggöras utifrån denna specifika samarbetsaktivitet, skapat till följd av KWSP, är en större fokusering på civilsamhället samt antydning om hållbarhet utifrån en bredare miljöaspekt än vad huvudprojektet har. Dessutom synliggör undersökningen av SUWAMA att det specifika multisektoriella samarbetet ger uttryck för vatten som en rättighet och funderingar kring varför det finns med här men inte i KWSP uppkommer. För att utforska det analyseras empiriska mönster som uppkommit i undersökningen i nästa avsnitt och kopplas samman med insikter och mönstren utifrån post-developmenteorin för att i ljuset av utvecklingsdiskursen utforska om multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten.

¹⁷⁵ IWaSP, Info Center: SUWAMA-Usa River partnership launched in Tanzania, *IWaSP*

¹⁷⁶ IWaSP, SUWAMA, *IWaSP*.

¹⁷⁷ *ibid.*

7 Analys

I detta avsnitt analyserar jag mönster som presenterats i undersökningen och utforskar dem i relation till förutbestämda mönster och insikter baserat på post-developmenteteorins nyckelområden. Genom analys av primärmaterialet, med stöd från sekundärmaterialet och tidigare forskning, synliggör jag resonemang för att svara på studiens frågeställningar vilka förtydligas genom tre rubriker.

7.1 Hur råder maktbalansen mellan de olika sektorerna i KWSP utifrån post-developmenteorin?

Det framgår i undersökningen av mitt insamlade material att deltagande i vattenförvaltning betraktas i termer av ekonomisk utveckling och att vatten förstås som en oerhört viktig resurs för ekonomiska verksamheter vilket aktörerna både är varsamma och rädda om. När 2030 WRG således önskar förbättra hållbar vattenförvaltning för långsiktig utveckling och ekonomisk tillväxt återfinns samma mönster i post-developmenteorin som framhåller, men kritiserar, centraliseringen av ekonomisk utveckling. Likheter går att dra till Berthouds syn på ekonomisk expansion som en konstant teknisk innovation och det enda sättet att lösa världens problem.¹⁷⁸ Gällande vattenförvaltning i KWSP framhålls den ekonomiska lösningen av aktörerna eftersom vattenförvaltning framställs i ljuset av ekonomisk produktion. Ordagrant uttrycks inte "utveckling" i KWSP men 2030 WRG som är programmets initiativtagare skriver uttryckligen att deras arbete i Tanzania innebär att utveckla och uppnå en vattensäker framtid samt möjliggöra för en hållbar tillväxt för ekonomisk och social utveckling samt miljöskydd.¹⁷⁹ Detta förefaller paradoxalt utifrån perspektiv från post-developmenteorin eftersom grundbudskapet antyder att alla skall ha samma rätt att exploatera vattenresurserna för att uppnå ekono-

¹⁷⁸ Berthoud, "Market", i W. Sachs, (red.), *The development dictionary*, 1992. s. 72.

¹⁷⁹ 2030 WRG, *Our Work in Tanzania, 2030 WRG*.

misk utveckling vilket går att återknyta till idén om att ekonomisk utveckling lovar jämlikhet.¹⁸⁰ Fallet i KWSP blir dock att utveckling riskerar att generera ojämlikhet eftersom de råvaror och produkter, speciellt kaffe och socker, som produceras i Panganiområdet distribueras till europeiska marknader. Lummis menar att utveckling genererar ojämlikhet i ekonomins namn och de varor som exporteras från Tanzania går eventuellt under Lummis uppfattning om ”the wealth of rich countries is wealth imported from the poor countries”.¹⁸¹ De transnationella företag som deltar i hanteringen av vattenförvaltning binder samman vissa segment av världen vilket antyder att den globaliserade marknaden kvarhåller en maktbalans mellan Nord och Syd. Sachs menar att globalisering verkställer sitt eget intresse för ekonomisk tillväxt genom intensiv utveckling och tillväxt genom expanderings.¹⁸²

Det går emellertid att ifrågasätta de transnationella företagens agenda för vattenförvaltning och huruvida det eventuellt är en strategi för ytterligare globaliserad expanderings. Ett av KWSP mål är att främja antagandet av standarden på vattenförvaltning vilket de ämnar göra genom att öka företags medvetenhet om fördelarna med att anta standarden. Sachs hävdar att för transnationella företag som investerar är syftet att kontrollera ytterligare utvinning av naturresurser, upprätta en plattform i en transnationell kedja av produktion eller för att få tillgång till exportmarknaden.¹⁸³ För värdstaten Tanzania menar istället Sachs att målet är att locka investeringskapital för att lyfta ekonomiskt och i framtiden hinna ikapp rikare länder.¹⁸⁴ Detta uttrycks snarligt i Tanzania Development Vision 2025 under avsnittet för en stark och konkurrenskraftig ekonomi att landet önskar vara ”An active and competitive player in the regional and world markets, with the capacity to articulate and promote national interests and to adjust quickly to regional and global market shifts.”¹⁸⁵ I KWSP synliggörs sedermera tillväxt i partnerskapets roll för att underlätta finansiell innovation för att möjliggöra effektiv vattenanvändning.¹⁸⁶ Vad Sachs synliggör i post-developmentteorin är dock hur vattenanvändningen, och därmed förvaltningen av vatten, blivit något globalt. IWaSP framställer sig

¹⁸⁰ Lummis, ”Equality”, i W. Sachs, (red.), *The development dictionary*, 1992, s. 44

¹⁸¹ *ibid* s. 46.

¹⁸² Sachs, *Planet dialectics*, 1999, s. 137.

¹⁸³ *ibid.*, s. 138.

¹⁸⁴ *ibid.*

¹⁸⁵ Planning Commission, *Development Vision 2025 for Tanzania*, United Republic of Tanzania, s. 14

¹⁸⁶ 2030 WRG, *Water for Growth, People and Environment: 2030 WRG Tanzania Partnership, 2030 WRG*, 2016.

som ett internationellt vattensäkerhetsprogram och när det gäller att ”säkerställa planetens överlevnad” menar Sachs att denna uppfattning lätt riskerar att bli anti-social samt att mångfald riskerar att bli ett hinder för kollektivt handlande.¹⁸⁷

Som undersökningen visar är representanterna från den privata sektorn både internationella och lokal aktörer som vill utvinna vatten för verksamhetens produktion. Ett av KWSP mål är att utveckla och öka samarbetet för förbättrad avrinning- och upptagningshantering vilket går hand i hand med IWaSP förhoppningar om att möjliggöra för samarbetspartnerna att införa omfattande och kostnadseffektiva tillvägagångssätt för att hantera vattenrisker för människor, företag och ekosystem.¹⁸⁸ I undersökningen uppkommer det emellertid mönster som synliggör den ojämlika maktbalansen mellan sektorerna vilket kan kopplas till mönster om deltagande utifrån post-developmenteorin. Vad som framkommer är TAHA som en representant från civilsamhället, och den enda, i KWSP. Denna medlemsorganisation är å ena sidan en representant från civilsamhället men å andra sidan drivs aktören av liknande kommersiella vinstintressen som aktörer från den privata sektorn. Påverkas det multisektoriella samarbetet rörande vattenförvaltningen av att vinstintressen sammanfaller mellan sektorerna? Möjligtvis är bilden av civilsamhället såpass färgat av NGOs, ideella och icke-vinstdrivande organisationer utan kommersiella intressen, att när faktorer som framkommer i denna fallstudie visar att aktörerna innehar liknande intressen i det multisektoriella samarbetet förefaller det oväntat. Maktbalansen som råder mellan sektorerna i KWSP antyder därmed att samtliga aktörers intresse överensstämmer då det kommersiella intresset är framstående. Skillnaden mellan transnationella och lokala intressen blir eventuellt nästa hinder och Sachs uppfattning om eko-kolonialism eftersom båda aktörerna är beroende av vatten och säkerställandet av sin egen användning.¹⁸⁹ Utifrån denna aspekt blir civilsamhällets roll i form av TAHA som en lokal aktör betydande om vattenkonsumtionen mellan aktörerna synliggörs mer grundligt.

Maktbalansen i KWSP synliggörs tydligare i det specifika partnerskapet eftersom det inbegriper fler aktörers vattenanvändande genom aktiviteter för ”addressing the challenges related to the lack of understanding of water issues by the communities”. Problematiken i detta enligt post-developmenteorin är dock att även med de bästa

¹⁸⁷ Sachs, *The development dictionary*, 1992, s. 108.

¹⁸⁸ GIZ, African Water Stewardship Initiative, *GIZ* <https://www.giz.de/en/worldwide/27890.html>.

¹⁸⁹ Sachs, *The development dictionary*, 1992, loc. cit.

av intentioner försätts människors dagliga verksamhet under en ny typ av granskning eftersom tidigare oskyldiga handlingar blir globalt betydande.¹⁹⁰

Det förefaller emellertid enligt post-developmenteorin som om deltagande från icke-statliga organisationer och civilsamhället betraktas som en investering för den privata och offentliga sektorn som snarare är huvudaktörer. Rahnema antyder att socialt deltagande från civilsamhället används för att legitimera utvecklingsprogram¹⁹¹ vilket KWSP ger sken av samtidigt som initiativtagaren IWaSP återkommande hävdar att programmet ”combines global best practices in water stewardship with local know-how”.¹⁹² Som undersökningen demonstrerar under multisektoriella aktörer och samarbetspartners är majoriteten lokala och nationella representanter. Först i det specifika partnerskapet SUWAMA framkommer emellertid en annan sorts deltagande från civilsamhället i form av de 11 representanterna från omkringliggande byar i området, som inte uttryckligen har ett vinstintresse. Detta kan tolkas som ett försök av huvudaktörerna i KWSP att genuint förstå och lära sig hur de lokala samhällena definierar och föreställer sig förändring och hur det skall ske, vilket Rahnema menar är rätt process för deltagande.¹⁹³ I Tanzania Development Vision 2025 uttrycks deltagande emellertid som en form av demokratisering och för att samhället skall åstadkomma det måste det finnas ett öppet samhälle med rättvisa och jämlika möjligheter för alla.¹⁹⁴ I relation till KWSP återfinns det å ena sidan genom TAHA vilket jag demonstrerar i undersökningen men jag finner å andra sidan att deras intressen återspeglar och domineras av den ekonomiska förståelsen av utveckling. Det saknas representanter som i enlighet med visionen skall ”pursuit of the interests and welfare of the whole society”.¹⁹⁵ Utifrån post-developmenteorin kan dock bara verkligt deltagande betraktas som acceptabelt när det baseras på att hjälpa människor att motstå de splittrande effekterna av ekonomisering hävdar Rahnema.¹⁹⁶

Vad jag finner motstridigt i KWSP är att samtliga aktörer och sektorer har liknande intressen rörande vattenförvaltning och ser det som en kommersiell angelägenhet. Bilden av vatten som en resurs överensstämmer mellan dem vilket å ena sidan

¹⁹⁰ Sachs, *The development dictionary*, 1992, s. 109.

¹⁹¹ Rahnema, ”Participation”, i W. Sachs, (red.), *The development dictionary*, 1992, s.122.

¹⁹² IWaSP, KWSP, *IWaSP*.

¹⁹³ Rahnema, op. cit., s. 124.

¹⁹⁴ Planning Commission, *Development Vision 2025 for Tanzania*, United Republic of Tanzania, s. 28.

¹⁹⁵ ibid., s. 28.

¹⁹⁶ Rahnema, op. cit., s. 127.

kan gynna uppfattningen om ”environmental space” eftersom aktörerna i KWSP visar på medvetenhet om den totala mängden vatten som kan nyttjas av ett samhälle genom aktörernas lokala förståelse av den ekologiska principen. Vad det multisektoriella samarbetet å andra sidan inte uppvisar är aktörer som driver den rättvisa principen. Aktörerna i det multisektoriella samarbetet KWSP fokuserar fullt ut på den ekonomiska dimensionen, de insinuerar oro för miljön men fångar inte samhället utanför de kommersiella intressena. Maktbalansen mellan de olika sektorerna i KWSP innehåller således ekonomiskt kostnadseffektiva dimensionen av vattenförvaltning som visar på en jämlik förståelse. Utifrån post-developmenteorin är det dock en hierarkisk maktbalans som innefattar den privata sektorns premierande, där samtliga aktörer kan inräknas på grund av deras överensstämmande kommersiella intresse, samt bristen på deltagare som representerar icke-partiskhet utifrån en ekonomiserad tillvaro.

7.2 Hur ser utvecklingsdiskursens roll ut i Kilimanjaro Water Stewardship?

I min undersökning framkommer det mönster som demonstrerar KWSP fokusering på effektivitet och produktion i egenskaper av ekonomisk utveckling. Detta är även ett av det multisektoriella samarbetets delmål ”increase water use efficiency”.¹⁹⁷ Effektivitet är dessutom ett återkommande mönster i de förutbestämda mönstren baserat på post developmenteorins nyckelområden. Uppfattningen om att effektivisera vattenanvändningen för hållbart uttag och försörjning med sötvatten överensstämmer med FN:s globala mål och delmål 6.4.¹⁹⁸ Vad KWSP emellertid missar är att inkorporera delen som berör den mänskliga rättigheten till vatten i samma delmål ”and substantially reduce the number of people suffering from water scarcity”¹⁹⁹ utan effektiviserande av vattenanvändning i partnerskapet berörs i termer av produktivitet genom ”unlock capital for investment in more productive and water-smart irrigation amongst out-growers and

¹⁹⁷ IWaSP, KWSP, *IWaSP*

¹⁹⁸ *the 2030 Agenda for Sustainable Development*, UNGA Res. 70/1, s. 18

¹⁹⁹ *ibid.*

smallholder farmers”.²⁰⁰ Rörande utvecklingsdiskursen roll i KWSP syns alltså det ekonomiska perspektivet av utveckling men KWSP bortser från den människorättsliga förståelsen. Under denna punkt berörs dessutom aktörer som å ena sidan är en del av den privata sektorn men å andra sidan inräknas i civilsamhället, och representeras troligtvis av TAHA, vilket bidrar till uppfattningen att det ekonomiska, snarare än det människorättsliga, perspektivet råder. Detta understöds av sekundärmaterialet som belyser att företag bör utvärdera vad sannolikheten är att dess verksamhet påverkar vattenrättigheter. Rörande kontextuella faktorer som kan medföra negativa inverkan på vattenrättigheter listat bland annat:

Economic development policies that do not take adequate account of human rights, leading to water and sanitation frameworks that fail to specify water use priorities or that prioritize water use for economic purposes over some communities’ domestic or other livelihood needs.²⁰¹

Företag bör därför visa på en förståelse över verksamhetens eventuella inskränkningar på vattenrättigheter vilket kan transkriberas till att även multisektoriella samarbeten, där majoriteten drivs av ett ekonomiskt intresse, bör utvärdera detta. Samtidigt visar rapporten hur utvecklingsdiskursen till stor del är färgad av de ekonomiska dimensionerna och innehar en stark roll som riskerar att ha övertaget framför de sociala segmenten, däribland rättigheter.

Likt Filmer-Wilson menar att ett människorättsligt tillvägagångssätt kräver att fattiga och marginaliserade grupper deltar, involveras, designar och implementerar egna program för att identifiera sina utvecklingsmål²⁰² anser jag att samma förlopp bör tillämpas i vattenförvaltningssamarbeten så att programmen även innehåller aktörer med varierande intressen i multisektoriella samarbeten. Denna vy kan även innebära hållbart engagemang i projektet då fler intressenter tas i beaktning och vilket möjliggör vidgandet av vattenförvaltning till att inte endast innehålla ekonomisk utveckling utan även social utveckling vilket inbegriper rätten till vatten. Detta korrelera även med

²⁰⁰ I WaSP, KWSP, *I WaSP*.

²⁰¹ Pacific Institute et. al, op. cit. s. 53.

²⁰² Filmer-Wilson, op. cit., s. 219.

Sachs uppfattning om den rättvisa principen angående ”environmental spaces”. Eventuellt skulle det innebära att utvecklingsdiskursens roll i KWSP befästs och stärks om partnerskapet identifierar hur vattenkonsumtionen och vattenförvaltningen påverkar andra grupper i samhället som inte hyser samma kommersiella intresse. Även Lalika et al. noterar detta och menar att stärkandet av småbönders deltagande i nya och befintliga former längs Pangani-flodområdet är lika delar essentiellt för hållbar vattenkonsumtion och konservering som det är för vattenflödet.²⁰³ Att utvidga begreppet vattenanvändarna i KWSP genom att synliggöra de som även påverkas av de ekonomiska verksamheterna indirekt möjliggör för en mer social rättvisa, frikopplat från den ekonomiska förståelsen av utveckling.

Det går att anta att post-developmenteorin motsätter sig den rådande utvecklingsdiskursen och FN:s Agenda 2030 där visionen inbegriper föreställningen att alla nationer skall åtnjuta en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt och ”A world in which consumption and production patterns and use of all natural resources – from air to land, from rivers, lakes and aquifers to oceans and seas – are sustainable”.²⁰⁴ Sachs hävdar att ”A society can be called sustainable when its demands on nature do not exceed the environmental space it is entitled to use”²⁰⁵ vilket inte korrelerar med Tanzanias utvecklingsvision där hållbarhet återkopplas till tillväxt.²⁰⁶ Hur utvecklingsdiskursen roll då ser ut i KWSP är en ekonomisk förståelse av utveckling vilket även syns genom GIZ stöd i utvecklingen av marknader för förnybar energi.²⁰⁷ Detta finns det tecken av i KWSP då samarbetspartnern TANESCO är ett nationellt elbolag som själva har visionen ”To be an efficient and commercially focused utility supporting the development of Tanzania”.²⁰⁸ Majoriteten av de multisektoriella aktörerna och samarbetspartnerna i KWSP är verksamma nationellt vilket å ena sidan visar hur globala Syd, Tanzania i detta fall, har tillgång till de resurser de är berättigade till. Å andra sidan uppstår problematik under KWSP kontextbeskrivning och rubriken ”why such a partnership is necessary” som avslöjar den kommersiella centrerings av jordbruk som dessutom exporteras till den europeiska marknaden, utan att synliggöra den nationella marknaden. En

²⁰³ Lalika et al., op. cit., s. 359.

²⁰⁴ the 2030 Agenda for Sustainable Development, UNGA Res. 70/1, s. 4.

²⁰⁵ Sachs, Wolfgang, *Planet dialectics*, 1999, s. 72.

²⁰⁶ Planning Commission, *Development Vision 2025 for Tanzania*, United Republic of Tanzania, s.3.

²⁰⁷ GIZ, Tanzania, *GIZ* <<https://www.giz.de/en/worldwide/347.html>>.

²⁰⁸ TANESCO, Mission and Vision, *TANESCO*, 2018, <<http://www.tanESCO.co.tz/index.php/about-us/mission-and-vision>>.

orsak till att KWSP berör detta kan vara IWaSP bakgrund som ett transnationellt utvecklings-och samarbetsprogram från Europa. Möjligtvis är det ett sätt för aktörerna att utveckla samarbetet för att minska vattenriskerna, mellan och med fler deltagare genom att vända sig till europeiska aktörer. Genom detta finns det eventuellt en förhoppning att fler nationella företag skall involveras i vattenförvaltningssamarbetet och lockas av att få tillgång till internationella marknader. Sachs uttrycker att både globala Nord och globala Syd är rädda att komma efter i den ekonomiska utvecklingen vilket även Tanzanias utvecklingsvision framställer genom ”förändringen från ekonomin till konkurrens”.²⁰⁹ KWSP framhåller emellertid inte aktörernas eller samarbetsparternas individuella intressen utan uttrycker en förhoppning under målet för ökning av vattenanvändningens effektivitet att ”this working group will also explore opportunities for large companies to share experience and technology with outgrowers”.²¹⁰ Detta kan tolkas som om partnerskapet, förutom att det multisektoriella samarbetet stärker förvaltningen av vattenresurser, även möjliggör för ett bredare samarbete för kommersiella och finansiella intressen.

Likt Agenda 2030 bedömer KWSP att ekonomisk utveckling är beroende av hållbar förvaltning av världens resurser men den sociala biten i utvecklingsdiskursen försummas i det multisektoriella partnerskapet. Sachs synliggör motsägelsen i Agenda 2030 som erkänner klimatpåverkningar men samtidigt åkallar ekonomisk tillväxt och Sachs menar att den inkluderande ekonomin Agenda 2030 bidrar till ojämlikhet²¹¹ vilket jag demonstrerar under föregående frågeställning, rörande maktbalansen mellan de olika sektorerna i KWSP. Det är fortfarande tillväxt som styr utvecklingsdiskursen menar Sachs, 25 år efter utkomsten av *The development dictionary: a guide to knowledge as power*.²¹² I Sachs jämförelse med påven Franciskus encyklika om miljön synliggör han att encyklikan tar den roll SDG borde ta genom att belysa dagens situation och inte förhoppningar om framtiden.²¹³ Möjligtvis går det att placera in denna förståelse av utvecklingsdiskursen i det specifika partnerskapet SUWAMA som ett faktiskt försök till

²⁰⁹ Planning Commission, *Development Vision 2025 for Tanzania*, United Republic of Tanzania, s.22

²¹⁰ IWaSP, KWSP, *IWaSP*.

²¹¹ Sachs, Wolfgang, “The Sustainable Development Goals and Laudato si’: varieties of Post-Development?”, *Third World Quarterly*, vol. 38, no. 12, 2017, s. 2577, <<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01436597.2017.1350822>>.

²¹² *ibid.*, s. 2578.

²¹³ *ibid.*, s. 2578.

förändring eftersom SUWAMA arbetar för bra governance, vattenanvändnings effektivitet samt vattenkvalité och tillförsel. Dessa tre områden skall:

address water-use conflicts through community awareness and collective activities around rights and obligations related to water and the environment, water-use efficiency, and waste water management and supply, addressing the challenges related to the lack of understanding of water issues by the communities.²¹⁴

Till skillnad från huvudprojektet KWSP som prioriterar utvecklingsdiskursens tillväxtmodell över miljöaspekten och den sociala dimensionen visar SUWAMA att vattenförvaltning och utvecklingsdiskursen bör vidgas och även inbegripa ett miljö- och människorättsligt perspektiv. Sachs menar emellertid att hållbarhet, om det verkligen går att åstadkomma, är att betona både ekologisk och social rättvisa men bedömer att det är oförenligt med världens hegemoniska ekonomiska perspektiv.²¹⁵ Frågan är om utveckling i form av tillväxt försvårar anspråket på rätten till vatten?

7.3 Hur demonstreras rätten till vatten i Kilimanjaro Water Stewardship Platform?

De icke-befintliga mönstren av rätten till vatten i undersökningen kan vid en för snabbt slutsats tolkas som om rätten till vatten inte har en tydlig roll i denna fallstudie. De ekonomiska mönstren om tillväxt, produktivitet och effektivitet som redogörs för i fråga ett och två dominerar vill viss del det multisektoriella det samarbeten rörande vattenförvaltning. Jag vill dock ta fasta på undersökningens insikt beträffande vattensäkerhet. Som ett vattensäkerhetsprogram menar IWaSP att de stödjer den offentliga sektorn och samarbeten för att bidra till säkerställandet av vattenkvalitén, tillhandahållning av vatten och miljöskydd för landet. Dessutom betonas vattensäkerhet som ett gemensamt hot och när IWaSP riktar sig mot den civila sektorn menar de att multisektoriellt samarbete

²¹⁴ IWaSP, SUWAMA, *IWaSP*.

²¹⁵ Sachs, 1992, op. cit., s. x.

kommer resultera i hållbar vattensäkerhet för alla.²¹⁶ Här går det att dra likheter till statens roll i att skydda, respektera och uppfylla mänskliga rättigheter samt rätten till vatten som skall innebära ”availability; quality; acceptability; accessibility; affordability”. Det är dock för långsökt att dra slutsatsen om att IWaSP åtar sig att hjälpa staten att möjliggöra detta men jag menar att i IWaSP kännedom om vattensäkerhet finns det spår av rätten till vatten som inte synliggörs och demonstreras lika tydligt i det multisektoriella samarbetet KWSP. Denna uppfattning cementeras ytterligare när IWaSP skriver att ”In 2016, three million IWaSP people indirectly benefitted from programme partnerships. Over 315,000 people benefitted directly from improved water security.”²¹⁷ IWaSP har, som tidigare uppmärksammats, förhoppningen och målet att direkt förbättra vattensäkerheten för över en miljon människor till 2018 genom deras program och tydliggör att ”It has a strong orientation to protect livelihoods and to improve the health of communities”.²¹⁸ Här uppmärksammas vatten som något annat än en resurs vilket min undersökning visat vara den dominerande föreställningen i KWSP. Framställningen av vatten som eventuella rättigheter genomsyrar därför inte vattensäkerhetsprogrammets alla delar och demonstreras inte lika tydligt i KWSP.

Det går eventuellt att dra likheter till Daniell et al. fallstudie som visar att ju mer decentraliserande, integrerande och delaktiga vattenförvaltnings innovationer, som går under hållbarhet-och vattensäkerhets-agendan är, desto mer strider de med att framgångsrikt föra fram sin implementering i multisektoriella vattenförvaltningssamarbeten, speciellt när de visar konkurrens och utmanar redan existerande vattenförvaltningssystem.²¹⁹ Tecken på detta syns i KWSP då samtliga aktörer hyser liknande intressen vilket kan försvåra rätten till vattens synliggörande i det multisektoriella partnerskapet rörande vattenförvaltning. Eftersom ingen av de inkluderade aktörerna i samarbetet har ett uttryckligt intresse och driv för rätten till vatten reflekterar det hur lösningarna på vattenproblem och utformningen av vattenförvaltning ser ut.

Vidare tydliggör Mignaqui att stärkandet av de sociala och ekologiska dimensionerna av utveckling bör vara i fokus, där rätten till vatten kan inräknas, och

²¹⁶ IWaSP, Our Services; Strengthening civil society, *IWaSP*.

²¹⁷ IWaSP, Annual Progress Report 2016: Executive Summary, IWaSP, 19 december 2017, <[<http://www.iwasp.org/info-center/news#void\(0\)>](http://www.iwasp.org/info-center/news#void(0))>.

²¹⁸ IWaSP, Our Services; Strengthening civil society, *IWaSP*.

²¹⁹ K.A. Daniell et al., op. cit., s. 2432.

ekonomisk tillväxt bör stanna ”within a limit”.²²⁰ För Sachs innebär utveckling, kopplat till rättvisa, emellertid att den ekologiska dimensionen och krisen är definierad i termer av ekonomisk tillväxt och överproduktion. Han framhåller att ”the issue of justice does not in the first place concern the social distribution of pollution but rather involves the social distribution of resource consumption”.²²¹ Genom att yrkar för resursproduktiviteten för att synliggöra vilka aktörer som får åtkomst till resurserna, när de inte är tillgängliga eller minskar, innebär en rättvis distribuering av resurskonsumtion.²²² Det går även att dra liknelser till Sachs förståelse av ”environmental spaces” i KWSP, och SUWAMA i synnerhet, vilket innebär den totala mängden vatten som kan utnyttjas av ett givet samhälle utan att skada den ekologiska eller rättvisa principen.²²³ Å ena sidan går det att skönja en ekologisk princip i mitt insamlade material som återknyter till säkrandet av vatten vilket 2030 WRG framhåller, genom att mängden vatten är limiterat till jordens bärande kapacitet gällande både tillgänglighet och förnybara resurser.²²⁴ Sachs princip om rättvisa i relation till ”environmental spaces” gällande begränsandet av mängden vatten till en storlek som är förenlig med rättvisa och lika krav av andra länder och resurser i världen visar sig dock vara oförenligt med KWSP.

2030 WRG följer inte de riktlinjer de skriver under gällande strävan för inkludering utan brister i det sociologiska perspektivet när oron för rättvisa inte begrundas i resursperspektivet. I det specifika partnerskapet SUWAMA vill jag dock hävda att det synliggörs försök från samhällen att göra anspråk på ”environmental spaces” då 11 samhällen i det berörda området inkluderas i partnerskapet eftersom det utrymmet, om än begränsat av aktörer från andra sektorer, kan betraktas som ett uttryck för olika dimensioner av rättvisa. I fallet för SUWAMA uppmärksammas rättigheter och ansvar relaterat till vatten och miljön, främst utifrån samhällets medvetenhet och jag menar istället att den privata och offentliga sektorn osynliggörs där när rätten till vatten väl demonstreras. Skillnaden mellan KWSP och SUWAMA blir att indikatorer för rätten till vatten synliggörs tydligare i det multisektoriella samarbete rörande vattenförvaltning när maktbalansen mellan olika sektorer är jämnare och andra än kommersiella intressen kan antydvas, vilket är fallet i det specifika partnerskapet.

²²⁰ Miganaqui, op. cit., s. 72.

²²¹ Sachs, *Planet dialects*, 1999, op. cit., s 172.

²²² ibid.

²²³ ibid.

²²⁴ ibid.

Att öka effektiviseringen av vattenanvändningen i KWSP kan i svepande drag därför åsyfta till en förståelse bortom den ekonomiska och grunda sig i en ekologisk medvetenhet. Det går att hävda att resursperspektivet är påtagligt eftersom vetenskapen om den övergripande tillgängligheten av vatten är begränsad är påtagligt i partnerskapet. Vid närmare analys är det dock en grov förenkling enligt post-developmenteorin då Sachs kritik även grundar sig i rättvisa, som skall förändra de redan rika och omfördela denna rikedom.²²⁵ Sett till min undersökning och de aktörerna som dominerar KWSP inträffar denna strukturella förändring inte i partnerskapet.

Att åtminstone anta ett åtagande för att respektera rätten till vatten insinuerar The CEO Water Mandate som ett centralt koncept för vattenförvaltning.²²⁶ Mitt insamlade material för fallstudien rörande KWSP synliggör emellertid inte vatten som en mänsklig rättighet möjligtvis på grund av partnerskapets betoning på effektivitet och produktion. Att partnerskapet dock inte innefattar en ”human rights risk”²²⁷, vilket innebär företags *potentiella* inverkan på mänskliga rättigheter, är problematiskt speciellt när 2030 WRG ”subscribes to the CEO Water Mandate as guiding principles for the private sector’s engagement in water resources policy”.²²⁸ I det multisektoriella partnerskapet framkommer det inte att den privata sektorn bör respektera, och även stödja, rätten till vatten. The CEO Water Mandate arbetar för att bidra till SDG där ”ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all”. återfinns i ”Mål 6”. Därför är bortfallet av rätten till vatten i det multisektoriella samarbetet viktigt att belysa eftersom IWaSP och GIZ är projektpartners till CEO Water Mandate. Möjligtvis stämmer Sachs påstående att utveckling ersatts av säkerhet²²⁹ och det gäller att prioritera och säkerställa vattenanvändandet genom vattenförvaltning snarare än vattenförvaltning för att respektera rätten till vatten. Varken i huvudprogrammet KWSP eller i det specifika partnerskapet SUWAMA framkommer nämligen förståelsen av vad det multisektoriella samarbetet rörande vattenförvaltning har för inverkan på rätten till vatten och vilka eventuella risker deras verksamheter utgör gentemot mänskliga rättigheter. I nästföljande kapitel granskar jag innebörden av detta genom att diskutera huruvida multisekto-

²²⁵ Sachs, *Planet dialects*, 1999, op. cit., s 173.

²²⁶ Pacific Institute et. al, op. cit., s. 31.

²²⁷ *ibid.*, s. 99.

²²⁸ 2030 WRG, *Guiding Principles, 2030 WRG*.

²²⁹ Sachs, “The Sustainable Development Goals and Laudato si’: varieties of Post-Development?”, 2017, op. cit., s. 2576.

riella samarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar synen på rätten till vatten och därmed vattenrättigheter.

8 Diskussion

Som en enstaka fallstudie med inbäddade enheter utforskar denna studie en djupgående förklaring på ett socialt fenomen i form av multisektoriellt samarbete för vattenförvaltning. Den utforskande karaktären på studien synliggörs genom det konceptuella ramverket inspirerat av utvecklingsdiskursen och hämtat från post-developmenteorin. Post-developmenteorin är en kritisk teori gentemot utvecklingsdiskursen vilket jag demonstrerar i studien genom att synliggöra maktbalansen mellan sektorerna i partnerskapet för vattenförvaltning samtidigt som jag försöker placera utvecklingsdiskursens roll i KWSP. Den ekonomiska profilering KWSP har går inte att undgå och utsätts inte oväntat för kritik av post-developmenteorin. Studiens undersökning och analys har därutöver utforskat hur rätten till vatten demonstreras i KWSP och det är resultatet av detta som illustreras i diskussionen. Genom att distansera studien från dess teoretiska ramverk möjliggör jag för diskussion vilket kommer ersätta generaliseringar om fenomenet multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning utifrån insikter som uppkommit i analysen. Istället återknyter jag till tidigare litteratur för att diskutera om multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning stärker eller försvagar rätten till vatten.

8.1 Mänskliga rättigheter som kontrollfunktion eller tillägg i multisektoriella samarbeten?

I ett multisektoriellt samarbete som inkorporerar och påverkar affärsverksamheten, miljön och samhället likt vattenförvaltning baseras möjligtvis bortfallet av ett människorättsligt perspektiv på miljöaspekten av samarbetet. Användningen av färskvatten kan betraktas som en funktion för att höja kvalitén på verksamheter och därmed människors liv. Det ekonomiska värdet på vatten som en resurs upphöjs möjligtvis för att inte fortsätta ohållbart resursutnyttjande vilket indirekt kan påverka människor positivt. Det människorättsliga perspektivet kan därmed betraktas som ett eventuellt resultat av multisektoriella samarbeten vilket Arts uppmärksammar är en av mänskliga rättigheters

plats i utvecklingsdiskursen.²³⁰ Detta synsätt kan emellertid innebära att miljö-och människorättsliga perspektiv ställs mot varandra utan att synliggöra huruvida affärsverksamheten är problematisk. Om ett människorättsligt perspektiv inkorporeras från början kan det istället medföra att aktörernas tidigare historia och (underliggande) värderingar observeras för att uppmärksamma potentiell partiskhet vilket kan synliggöra problematisk affärsverksamheten som därmed kan påverka det multisektoriella samarbetet.²³¹ Detta visar KWSP tecken på då samtliga aktörer hyser liknande kommersiella intressen vilket förskjuter det människorättsliga perspektivet då ingen aktör driver intresset. Eftersom alla sektorer är beroende av samma resurs, som dessutom är en rättighet, behövs det människorättsliga perspektivet skyddas och synliggöras i samarbetet. Om mänskliga rättigheters position försvagas riskerar det eventuellt att influerar efterkommande politiska och ekonomiska beslut.²³² Det kommersiella bruket kan få större synlighet än det individuella användandet och därmed större finansiellt bidrag, både från den privata och offentliga sektorn. Risker är då att multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning försvagar synen på rätten till vatten.

Multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning arbetar emellertid praktiskt med ett problem som berör fler än de som deltar i partnerskapet vilket är komplext. Den ansträngningen bör inte endast kritiseras utan uppmanas. Med uppmaning syftar jag på att främja bredare multisektoriella samarbeten som kan förbättra redan befintliga och etablerade partnerskap genom att inkludera aktörer som representerar fler intressen. På så vis kan det stärka synen på rätten till vatten, om mänskliga rättigheter som intresse betraktas som både en förutsättning och en integrerad komponent för samarbetet. Om det endast betraktas som en förutsättning, vilket möjligtvis är fallet för KWSC, riskerar mänskliga rättigheter falla bort under processens gång och därför är det av vikt att mänskliga rättigheter även ses som en integrerad komponent.

I SDG och ”Mål 6” återfinns det emellertid potential för mänskliga rättigheter att används som en tillägg i multisektoriella samarbeten. Målet innefattar en miljöaspekt eftersom det berör både vatten och rättigheter. Denna länk mellan mänskliga rättigheter och miljön är en viktig aspekt som inte positionerar dem mot varandra utan istället kan att de betraktas som ”följeslagare” i multisektoriella samarbeten; det går inte

²³⁰ Arts, op. cit., s. 58.

²³¹ Daniell et al., op. cit., s. 2432 och Schulz et. al., op. cit., s. 248.

²³² Filmer-Wilson, op. cit., s. 231.

ha det utan det andra. Knox menar att SDG kan vara ett steg på vägen i stärkandet av relationen mellan mänskliga rättigheter och miljön. Om så är fallet möjliggör det även för stärkandet av synen på rätten till vatten i multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning. Arts synliggör att SDG å ena sidan inkorporerar mänskliga rättigheter i målen för hållbar utveckling och å andra sidan betraktas rättigheterna som ett resultat av att målen uppfylls.²³³ Förhållningsättet från SDG kan emellertid medföra att synen på rätten till vatten i multisektoriella samarbeten, som antar målen, försvagas eftersom det kan misslyckas med att förstå kortsiktiga effekter när endast det långsiktiga förhållningsättet tillgodoses. För att stärka synen på rätten till vatten i multisektoriella samarbeten rörande vattenförvaltning är ett första steg att aktörerna faktiskt förstår om deras verksamheter utsätter en risk för människor och sedan uppvisa hur de ämnar minimera den risken.²³⁴ Här framhålls det människorättsliga perspektivet som en kontrollfunktion för både verksamheten och aktörernas samarbete. Samtidigt visar min undersökning och analys att även om GIZ och IWaSP är projektpartners med The CEO Water Mandate demonstreras inte det människorättsliga perspektivet i deras plattform KWSP. I partnerskapet porträtteras AWS certifiering som ett globalt ramverk för aktörerna att förstå sin vattenanvändning och påverkan; denna medvetenhet visar att mänskliga rättigheter lika väl kan inkluderas som ytterligare ett riktmärke. Möjligtvis inbegriper detta ramverk mänskliga rättigheter i samarbeten rörande vattenförvaltning men jag anser att det är en för generell och vag uppmaning till att förstå sin vattenanvändning och hur det påverkar rätten till vatten. Mänskliga rättigheter framstår istället som ett perspektiv aktörerna kan välja att applicera eller lägga till snarare än att det genomsyrar hela samarbetet.

Avslutningsvis och i ljuset av utvecklingsdiskursen, Agenda 2030 och SDG menar Sachs i ny kritik att ”The era of expansive modernity is over. The more this insight sinks in globally, the more the talk of development and thus also of Post-Development will fade”²³⁵ och till viss del stämmer det vilket studiens undersökning och analys visat genom bristen på bokstavlig utvecklingsdiskurs i samarbetet. Frågan är då om denna uppfattning förändrar mänskliga rättigheters roll i multisektoriella samarbeten och vilken roll ska mänskliga rättigheter ta i denna nya era av utveckling? Vid

²³³ Arts, op. cit., s. 60.

²³⁴ Pacific Institute et. al, op. cit., s. 18.

²³⁵ Sachs, “The Sustainable Development Goals and Laudato si’: varieties of Post-Development?”, 2017, op. cit., s. 2584.

fortsatt forskning inom samma fält kan utvecklingsdiskursen eventuella ersättare diskuteras i relation till mänskliga rättigheter undersökas och problematiseras.

Referenslista

2030 WRG, Kilimanjaro Water Stewardship Campaign; Concept Review Meeting Report, *2030 WRG*, < https://www.2030wrg.org/wp-content/uploads/2016/05/KWSC_Concept-Review-Meeting-Report_120216.pdf> [hämtad 05-01-2018]

2030 WRG, Guiding Principles, *2030 WRG* <<https://www.2030wrg.org/who-we-are/principles/>> [hämtad 05-01-2018]

2030 WRG, Mission and Vision, *2030 WRG*, <<https://www.2030wrg.org/who-we-are/mission-vision/>> [hämtad 05-01-2018]

2030 WRG, Our Global Partners, *2030 WRG*, <<https://www.2030wrg.org/who-we-are/partners/>> [hämtad 05-01-2018]

2030 WRG, Our Work in Tanzania, *2030 WRG* <<https://www.2030wrg.org/tanzania-new/our-work/>> [hämtad 05-01-2018]

2030 WRG, Water for Growth, People and Environment, *2030 WRG*, augusti 2017, <https://www.2030wrg.org/wp-content/uploads/2017/11/WRG_Tanzania-Fact-Sheet_08_22.pdf> [hämtad 05-01-2018]

2030 WRG, Water for Growth, People and Environment: 2030 WRG Tanzania Partnership, *2030 WRG*, maj 2016, <<https://www.2030wrg.org/wp-content/uploads/2014/07/2030-WRG-Tanzania-Factsheet-May-2016.pdf>> [hämtad 05-01-2018]

Alliance for Water Stewardship, Why get certified?, Alliance for Water Stewardship, 2017, < <http://a4ws.org/certification/>> [hämtad 11-12-2017]

Arts, Karin, "Inclusive sustainable development: a human rights perspective", *Current Opinion in Environmental Sustainability*, vol. 24, 2017, s. 58-62
<https://www.iss.nl/sites/corporate/files/COSUST_final_published.pdf> [hämtad 11-12-2017]

Baxter, Pamela & Jack, Susan, "Qualitative case study methodology: Study design and implementation for novice researchers", *The Qualitative Report*, vo. 13, nr 4, 2008, s. 544-559 <<http://www.nova.edu/ssss/QR/QR13-4/baxter.pdf>> [hämtad 09-12-2017]

The CEO Water Mandate, Strategic Partners, *The CEO Water Mandate*,
<<https://ceowatermandate.org/about/strategic-partners/>>, [hämtad 05-01-2018]

The CEO Water Mandate, Water Stewardship in 60 Seconds, *The CEO Water Mandate*,
<<https://ceowatermandate.org/why-stewardship/water-stewardship-in-60-seconds/>>
[hämtad 05-01-2018]

Daniell, Katherine A. & Coombes, Peter J., White, Ian, "Politics of innovation in multi-level water governance systems", *Journal of Hydrology*, vol. 519, del. C, 2014, s. 2415–2435 <<http://adsabs.harvard.edu/abs/2014JHyd..519.2415D>> [hämtad 10-12-2017]

Ejvegård, Rolf, *Vetenskaplig metod*, 4. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2009

Filmer-Wilson, Emilie, "The Human Rights-Based Approach to Development: The Right to Water", *Netherlands Quarterly of Human Rights*, vol. 23, nr. 2, 2005, s. 213-241, <<http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/016934410502300203>> [hämtad 14-12-2017]

Gerring, John, "What Is a Case Study and What Is It Good for?", *American Political Science Review*, Vol. 98, No. 2, 2004, s. 341-354
<https://www.jstor.org/stable/4145316?seq=1#page_scan_tab_contents> [hämtad 09-12-2017]

GIZ, African Water Stewardship Initiative, *GIZ*

<https://www.giz.de/projektdaten/projects.action?request_locale=en_GB&pn=201297530> [hämtad 05-12-2017]

GIZ, African Water Stewardship Initiative, *GIZ*

<https://www.giz.de/en/worldwide/27890.html>> [hämtad 05-12-2017]

GIZ, Tanzania, *GIZ* <<https://www.giz.de/en/worldwide/347.html>> [hämtad 05-12-2017]

The human right to water and sanitation, UNGA Res. A/64/292, 28 juli 2010

IUCN Water Programme; Barchiesi, Stefano & Welling, Rebecca & Cartin, Megan & Cross, Katharine, *Pangani River Basin, Tanzania: Building Concensus on Water Allocation and Climate Change Adaption*, Demonstration Case Study no. 2, 2011 <<https://portals.iucn.org/library/efiles/documents/2011-098.pdf>> [hämtad 09-12-2017]

International Conference on Water and the Environment, *The Dublin Statement on Water and Sustainable Development*, Dublin, Irland, Juni 1992

IWaSP, What We Do, *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do>> [hämtad 05-01-2018]

IWaSP, Who We Are, *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/who-we-are>> [hämtad 05-01-2018]

IWaSP, Our Services; Mobilising the private sector, *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/our-services/com-mobilising-private-sector>> [hämtad 05-01-2018]

IWaSP, Our Services; Strenghtening public institutions, *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/our-services/gov-strengthening-public-institutions>> [hämtad 05-01-2018]

IWaSP, Our Services; Strenghtening civil society, *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/our-services/org-strenghtening-civil-society>> [hämtad 05-01-2018]

IWaSP, Tanzania: Kilimanjaro Water Stewardship Platform (KWSP), *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/partnership/tanzania-kilimanjaro-water-stewardship-platform-kwsp>> [hämtad 05-01-2018]

IWaSP, Tanzania: Sustainable Water Management in Usa River Platform (SUWAMA), *IWaSP*, <<http://www.iwasp.org/what-we-do/partnership/tanzania-sustainable-water-management-usa-river-suwama>> [hämtad 05-01-2018]

IWaSP, Info Center: SUWAMA-Usa River partnership launched in Tanzania, *IWaSP*, 19 december 2016, <[http://www.iwasp.org/info-center/news#void\(0\)](http://www.iwasp.org/info-center/news#void(0))> [hämtad 05-01-2018]

IWaSP, Annual Progress Report 2016: Executive Summary, IWaSP, 19 december 2017, <[http://www.iwasp.org/info-center/news#void\(0\)](http://www.iwasp.org/info-center/news#void(0))> [hämtad 05-01-2018]

Jones, Peter & Hillier, David & Comfort, Daphne, “Corporate water stewardship”, *Journal of Environmental Studies and Sciences*, vol. 5, nr. 3, 2015, s. 272-276 <https://econpapers.repec.org/article/sprjenvss/v_3a5_3ay_3a2015_3ai_3a3_3ap_3a272-276.htm> [hämtad 09-12-2017]

Knox, John H., “Human Rights, Environmental Protection, and the Sustainable Development Goals”, *Washington International Law Journal*, vol. 24, nr. 3, 2015, s. 517- 536 <<https://digital.lib.washington.edu/dspace-law/bitstream/handle/1773.1/1496/24WILJ0517a.pdf?sequence=4>> [hämtad 15-12-2017]

Lalika, Makarius C.S. & Meire, Patrick & Ngaga, Yonika M., “Exploring watershed conservation and water governance along Pangani River Basin”, Tanzania, *Land Use Policy*, vol. 48, 2015, s. 351–361 <<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0264837715001787>> [hämtad 05-12-2017]

Lambooy, Tineke, “Corporate social responsibility: sustainable water use”, *Journal of Cleaner Production*, nr 19, issue 8, 2011, s 852 - 866

<<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652610003598>> [hämtad 05-12-2017]

Leflaive, Xavier, ”Water Outlook to 2050: The OECD calls for early and strategic action”, *Global Water Forum*, 21 maj 2012 <<http://www.globalwaterforum.org/2012/05/21/water-outlook-to-2050-the-oecd-calls-for-early-and-strategic-action/>> [hämtad 05-01-2018]

Lein, Haakon, “Managing the water of Kilimanjaro: Irrigation, peasants, and hydro-power development”, *GeoJournal*, vol. 61, 2004, s. 155–162

<https://www.jstor.org/stable/41147926?seq=1#page_scan_tab_contents> [hämtad 11-12-2017]

Medeiros, Daysan F.K. Leal & Urtiga, Marcella Maia, Morais Danielle Costa , “Integrative negotiation model to support water resources management”, *Journal of Cleaner Production*, vol. 150, 2017, s. 148-163

<<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652617303864>> [hämtad 11-12-2017]

Mignaqui, Vera, “Sustainable Development as a Goal; Social, Environmental and Economic Dimensions”, *International Journal of Social Quality*, vol. 4, nr. 1, 2014, s. 57–77 < <https://www.berghahnjournals.com/view/journals/ijsq/4/1/ijsq040105.xml>> [hämtad 11-12-2017]

Ministry of Water and Irrigation, *Water Sector Development Programme 2006-2025*, United Republic of Tanzania, Dar es Salaam, 2006

<<https://www.maji.go.tz/sites/default/files/u12/natinalwaterstrategy1.pdf>>

Ministry of Water and Irrigation, *Water Sector Status Report 2016*, United Republic of Tanzania, De res Salam, 2016

Ministry of Water and Livestock Development, *National Water Policy 2002*, United Republic of Tanzania, Dar es Salaam, 2002

<<http://www.tawasenet.or.tz/files/Tanzania%20water%20policy%20-%202002.pdf>>
[hämtad 04-12-2017]

Office of the High Commissioner for Human Rights, *Guiding Principles on Business and Human 14 Rights: Implementing the United Nations 'Protect, Respect and Remedy' Framework*, HR/PUB/11/04, 2011

Pacific Institute, Shift, & United Nations Global Compact, *Guidance for Companies on Respecting the Human Rights to Water and Sanitation: Bringing a Human Rights Lens to Corporate Water Stewardship*, januari 2015

<<https://ceowatermandate.org/files/business-hrws-guidance.pdf>> [hämtad 05-12-2017]

Pangani Basin Water Board, Pangani Basin, *Pangani Basin Water Board*

<http://www.panganibasin.com/index.php/river_basin/> [hämtad 05-12-2017]

Pangani Basin Water Board, Water Useres, *Pangani Basin Water Board*

<http://www.panganibasin.com/index.php/site/organisation/water_users/> [hämtad 05-12-2017]

Pires, A. & Morato, J. & Peixoto, H. & Botero, V & Zuluaga, L & Figueroa, A., “Sustainability Assessment of indicators for integrated water resources management”, *Science of the Total Environment*, vol. 578, 2017, s. 139–147 <

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27838052>> [hämtad 10-12-2017]

Planning Commission, *Development Vision 2025 for Tanzania*, United Republic of Tanzania, Dar es Salaam, 1999

<www.tzonline.org/pdf/theTanzaniadevelopmentvision.pdf> [hämtad 04-12-2017]

Schulz, Christopher & Martin-Ortega, Julia & Glenk, Klaus & Ioris, Antonio A.R., “The Value Base of Water Governance: A Multi-Disciplinary Perspective”, *Ecological Economics*, vol. 131, 2017, s. 241–249 < <http://iranarze.ir/wp-content/uploads/2017/02/E3570.pdf>> [hämtad 15-12-2017]

Sachs, Wolfgang (red.), *The development dictionary: a guide to knowledge as power*, Zed, London, 1992

Sachs, Wolfgang, *The Development Dictionary, A Guide to Knowledge as Power.*, 2nd ed., Zed Books, London, 2009, [Elektronisk resurs]

Sachs, Wolfgang, *Planet dialectics: explorations in environment and development*, Zed Books, London, 1999

Sachs, Wolfgang, "The Sustainable Development Goals and Laudato si': varieties of Post-Development?", *Third World Quarterly*, vol. 38, no. 12, 2017, s. 2573-2587
<<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01436597.2017.1350822>> [hämtad 17-12-2017]

Seawright, Jason & Gerring, John, "Case Selection Techniques in Case Study Research: A Menu of Qualitative and Quantitative Options", *Political Research Quarterly*, vol. 61, nr 2, 2008, s. 294-308
<<http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1065912907313077>> [hämtad 09-12-2017]

TAC, "Integrated water resource management", Global Water Partnership, nr 4, Stockholm, Sverige, 2000

<<http://www.gwp.org/globalassets/global/toolbox/publications/background-papers/04-integrated-water-resources-management-2000-english.pdf>> [hämtad 11-12-2017]

TANESCO, Mission and Vision, *TANESCO*, 2018, <<http://www.tanESCO.co.tz/index.php/about-us/mission-and-vision>> [hämtad 11-12-2017]

Tanzania Horticulture Association, About us, TAHA <http://taha.or.tz/site/about_us> [hämtad 05-12-2017]

Teorell, Jan & Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*, 1. uppl., Liber, Stockholm, 2007

Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, UNGA Res. 70/1, 21 oktober 2015

Truman, Harry S., Inaugural Address, 20 January 1949, *Documents on American Foreign Relations*, Connecticut: Princeton University Press,

<<http://www.bartleby.com/124/pres53.html>> [hämtad 13 december 2017]

te Velde, Dirk Willem, Tri- Sector Partnerships to Manage Social Issues in the Extractive Industries- Application of Theories of Foreign Direct Investment and Development, *Overseas Development Institute*, 2001 <<https://www.odi.org/sites/odi.org.uk/files/odi-assets/publications-opinion-files/5735.pdf>> [hämtad 14-12-2017]

UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights (CESCR), *General Comment No.15: The right to water (Arts. 11 and 12 of the Covenant)*, UN Doc, E/C.12/2002/11, 20 januari 2003 <<http://www.refworld.org/docid/4538838d11.html>> [hämtad 05-12-2017]

United Nations Conference on Environment & Development, *Agenda 21*, Rio de Janeiro, Brazil, juni 1992

United Nations Millennium Declaration, UNGA Res. 55/2, 8 september 2000

Yin, Robert K., *Case study research: design and methods*, 5. ed., SAGE, London, 2014